

La Sibilla

LA REVISTA DE FORTIÀ

Número 15 - Juliol 2014

@laiads97

@lidiacademont

@ishkra2

@laiads97

@ishkra2

@laiads97

@marisolherrerros

@jordifortia

@ishkra2

@aina_vesam

@jordifortia

@myserch

Guia de serveis

Telèfons d'interès

Ajuntament	
Telèfon	972 53 40 69
Fax	972 53 43 06
Adreça electrònica	<i>ajuntament@fortia.cat</i>
Web Ajuntament Fortià	<i>www.fortia.cat</i>
Bloc Ajuntament Fortià	<i>www.fortia.cat/bloc</i>
Facebook Ajuntament Fortià	<i>Ajuntament de Fortià</i>
<hr/>	
Escola Pública Teresa de Pallejà	972 53 41 49
Dispensari mèdic	972 53 41 88
Llar de jubilats	972 53 40 22
Farmàcia Núria Marcé	972 53 41 67
<hr/>	
Emergències (telèfon únic)	112
Atenció ciutadana	012
Gas butà Mallol Hermanas	972 50 31 03
Gas canalitzat Universal Gasworks	972 40 21 86
Consell Comarcal de l'Alt Empordà	972 50 30 88
Hospital de Figueres	972 50 14 00
Hospital de Girona Dr. Trueta (Girona)	972 94 02 00
Hospital Santa Caterina (Salt)	972 18 25 00
Renfe (informació)	902 32 03 20
Estació autobusos de Figueres	972 67 33 54
Aeroport Girona-Costa Brava	972 18 66 00
Associació protectora d'animals i plantes	972 50 23 61

Horaris de serveis

Oficines municipals:

Dilluns, dimarts, dimecres i divendres
de les 11 h a les 14 h

Recaptació municipal:

Dimecres de les 11 h a les 13 h

Serveis tècnics:

Dimecres de les 12 h a les 14 h

Deixalleria:

Dimecres de les 12 h a les 13 h

Treballadora social i educadora social:

Concerteu entrevista al 972 67 70 50

(Consell Comarcal de l'Alt Empordà)

NOTA: L'Ajuntament, com a editorial d'aquesta publicació de caire informatiu en la qual s'eviten opinions i al·lusions personals, no s'identifica en cap cas amb l'opinió dels seus col·laboradors.

Horari de consultes dels serveis sanitaris

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
FORTIÀ Tel. 972 53 41 88	d'11 a 12.30 h	d'11.30 a 12.30 h	de 9 a 10.30 h		d'11 a 12.30 h
VILA-SACRA Tel. 972 50 56 53	de 9 a 10.30 h		d'11 a 12.30 h		de 9 a 10.30 h
RIUMORS Tel. 972 53 42 72		10 h CONTROLS I VISITES			d'11.30 a 12 h RECOLLIDA DE RECEPTES
EL FAR Tel. 972 50 68 04				de 9 a 13 h	
TELÈFONS URGÈNCIES MÈDIQUES	de dilluns a divendres de 8 a 15 h: Dolors Golobardes 618 64 64 99 de 15 a 20 h trucar a l'Ambulatori de Figueres: 972 67 76 31 de 20 a 8 h del matí i tots els festius trucar a l'Hospital de Figueres: 972 51 24 00				

Sumari

Guia de serveis	2
Editorial	3
Informació Municipal	4
Fets i gent	12
Història	14
El racó de Terraube	18
Entrevista	19
Tema	22
Entitats	25
Parròquia	28
Joves	30
Ensenyament	32
Esports	35
Salut	39

La Sibil·la

LA REVISTA DE FORTIÀ - Número 15 - Juliol 2014

Edita:

AJUNTAMENT DE FORTIÀ

Amb el suport de la Diputació

Producció editorial:
Gorbs Comunicació

Coordinació Periodística:
Carles B. Gorbs

Correcció: Maragda Caballero

Redacció: Cristina Gallego

Disseny i maquetació: Martí Riu

Portada: #InstaFortia
Imatges de Fortià a Instagram

Impressió: Punt Dinàmic

DL: Gi-40-2001

Editorial

S'apropa la Festa Major de Sant Cels i, com és costum, hem preparat una nova edició de la nostra revista, la Sibil·la, en la qual recollim les activitats més destacades i emblemàtiques que han succeït durant els darrers dotze mesos al nostre poble.

Malauradament, en aquest període ens ha deixat qui ha estat l'alcalde durant vint-i-cinc anys, en Joan Via, una persona que lluitava de valent cercant el millor per al nostre poble les vint-i-quatre hores els tres-cents seixanta-cinc dies de l'any. La sentida pèrdua d'en Joan ha obligat a fer un canvi en la composició de l'Ajuntament, i vaig prendre la responsabilitat de posar-me al davant per continuar treballant per Fortià. No dubteu a fer-me arribar qualsevol inquietud o proposta. Sapiguen, doncs, que estic a la vostra disposició.

Aquesta edició la voldria dedicar a totes les persones que s'estimaven Fortià i que, desafortunadament, ja no estan entre nosaltres, especialment a en Joan Via, de qui parlem més extensament en un article que trobareu en l'exemplar que ara teniu a les vostres mans.

A més, hi trobareu una recopilació d'informació municipal d'interès, i també les activitats més destacades que hem celebrat al poble: pastorets, reis, diada de Corpus i primera comunió, X trobada de motos vespa... i les activitats organitzades pels joves, com ara el waterpopular, la pedalada o el Playback. Per altra banda, Erika Serna ens fa un repàs històric al cinema de Fortià d'època de postguerra, i Pol Meseguer ens recorda els pagesos del poble que antigament van estar lligats a una remença, és a dir, a un pagament per desvincular-se de masies i les seves terres. En el marc de la celebració del 80è aniversari de l'escola Teresa de Pallejà, l'entrevista d'enguany està dedicada a la Francisca Agustí, qui fou mestra de l'escola durant trenta-vuit anys i, molts d'ells, directora del centre. A la secció d'esports, podreu veure les fotografies dels sis equips de futbol de totes les categories que formen part del CE Fortià.

Donem el nostre agraïment a tots els que heu contribuït en una nova edició d'aquesta publicació, i a tothom que ha fet possible els actes que hem celebrat al llarg d'aquest any.

Desitjo que passeu una molt bona Festa Major i que gaudiu de les activitats que us proposem.

Salutacions cordials,

Sergi Mayolas
Alcalde de Fortià

Informació municipal

» PLE DE L'AJUNTAMENT

El 13 de setembre de 2013, en el Ple de l'Ajuntament –com a conseqüència d'unes circumstàncies excepcionals– va prendre possessió, com a regidor del Consistori, Fernando Morillas Morillas, i es va procedir a l'elecció d'alcalde i presa de possessió del càrrec del fins al moment alcalde accidental, Sergi Mayolas Gironella.

Amb aquests nomenaments es van deixar enrere trenta anys com a regidor de Joan Via Ferrer, dels quals en va ser alcalde durant vint-i-cinc. Tant l'Ajuntament com el poble de Fortià van ésser una part importantíssima per a ell, i malauradament va haver de deixar el càrrec, que al llarg del temps li havia donat tantes satisfaccions, per motius de salut.

Per a l'elecció de l'alcalde, un cop celebrades les eleccions, es considera com a candidat la persona que el seguia a les llistes, a no ser que aquest presentés la renúncia, per tant, va pertocar a Sergi Mayolas Gironella la condició de candidat a alcalde.

El sistema escollit pels regidors va ésser el de votació oberta, amb el següent resultat: set vots emesos, quatre vots vàlids, tres vots en blanc i cap vot nul. D'aquesta manera, els regidors Miquel Ferrer Pou, Sergi Mayolas Gironella, Fernando Morillas Morillas i Alonso Rosillo Duran van votar en favor de Sergi Mayolas; i els regidors Francesc Brugués Massot, Dídac Garcia Manzano i Josep Tell Costa s'hi van abstenir.

En conseqüència i atès el resultat de la votació, ja que el nombre de regidors és de set i la majoria absoluta és de quatre, es va procedir a proclamar alcalde-president de la Corporació a Sergi Mayolas Gironella, del PSC-PM.

Sergi Mayolas Gironella, ja alcalde, va ésser nomenat president de la Junta de Govern Local.

El Ple de l'Ajuntament va ratificar l'aprovació inicial de la modificació dels estatuts del consorci Localret, consorci local format per les administracions locals de Catalunya per actuar, de manera coordinada i unitària, davant el desenvolupament de les xarxes i els serveis de telecomunicacions, com també en l'aplicació de les TIC per millorar l'acció dels governs locals en l'impuls de la societat del coneixement. Amb la modificació dels estatuts es pretén actualitzar els objectius i finalitats del consorci, sense modificar la finalitat i àmbit material d'actuació de Localret, que continua ubicat en el camp de les comunicacions electròniques, les noves tecnologies i l'administració electrònica. S'aprofita la modificació estatutària per actualitzar moltes de les tasques que s'estan desenvolupant.

Es va presentar al·legació a la modificació redactada en relació amb la publicació de data de 27 de desembre de 2013 al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya de la resolució de la vicepresidenta del Govern i consellera de Governació i Relacions Institucionals, de distribució als municipis de Catalunya de la participació en els ingressos de la Generalitat integrada en el Fons de Cooperació Local de Catalunya, any 2013.

Es va presentar recurs contra la llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local, ja que aquesta llei aprofita la situació de crisi econòmica per modificar l'estructura de l'estat espanyol i recentralitzar amb l'excusa de la sostenibilitat econòmica financera. Aquesta llei vol privatitzar els serveis, principalment els tres grans serveis públics locals: l'abastament d'aigües, el tractament de residus i l'enllumenat públic.

Com a conseqüència del traspàs de Miquel Oliveras i Puigdevall, qui fins al moment ocupava el càrrec de Jutge de Pau substituït, va ésser nomenat per al càrrec Josep Ramis i Pagès.

Com a resultat del sorteig dels membres de la mesa electoral per a les eleccions al Parlament Europeu de 25 de maig, la mesa electoral va estar formada per:

PRESIDENT: Jordi Campà Frigola
1R VOCAL: Tadzio Geer Couste
2N VOCAL: Maria Bosc Dodero

Pel que fa a ordenances s'aproven les següents:

- Ordenança fiscal reguladora de la taxa per la utilització de la piscina municipal, es modifica un tram de la quota.
- Ordenança en relació amb l'oferiment, sol·licitud i pràctica d'activitats sexuals remunerades als espais públics i al domini públic viari, incloses les seves zones de servitud o afectació, els objectius de la qual és garantir un ús dels espais públics i del domini públic viari compatible amb les regles de convivència ciutadana i d'ordre cívic.

S'aprova la moció amb la finalitat de donar suport a la candidatura de la Portalada del Monestir de Santa Maria de Ripoll per tal que sigui declarada Patrimoni Mundial de la Humanitat per part de la UNESCO, ja que es reconeix la importància de la portalada com a objecte posat en el seu context històric artístic, com a símbol del patrimoni que cal estudiar i protegir i com a element clau d'una capitalitat cultural que vol projectar-se al món.

Des de l'Ajuntament es va tramitar un expedient de comís de gossos a resultes de la manca de salubritat i perill que comportava la seva tinença a un particular.

Detergents

C/ Corral Roig, 4 - Tel. 972 53 40 70
17469 Fortià

c/ Reina Sibil·la, 14 · Tel. 972 53 42 93
Mòbil 679 48 60 41
17469 FORTIÀ (Alt Empordà)

ECONOMIA

Una vegada tramitat, es va aprovar el pressupost general per a l'exercici 2014, que comprèn l'estat d'ingressos i despeses, les bases d'execució del pressupost, i la plantilla de personal, entre d'altres, amb el següent resum per a capítols d'ingressos i despeses l'exercici 2014.

DE DESPESES PER CAPÍTOLS

	EUROS
Capítol 1.- Despeses de personal	167.920,00
Capítol 2.- De béns corrents i serveis	250.400,00
Capítol 3.- Despeses financeres	4.900,00
Capítol 4.- Transferències corrents	29.000,00
Capítol 6.- Inversions reals	271.300,00
Capítol 9.- Passius financers	18.380,00
TOTAL:	741.900,00

D'INGRESSOS PER CAPÍTOLS

Capítol 1.- Impostos directes	210.000,00
Capítol 2.- Impostos indirectes	17.000,00
Capítol 3.- Taxes i altres ingressos	101.750,00
Capítol 4.- Transferències corrents	182.550,00
Capítol 5.- Ingressos patrimonials	2.600,00
Capítol 7.- Transferències de capital	138.000,00
Capítol 9.- Passius financers	90.000,00
TOTAL:	741.900,00

Posteriorment, com a conseqüència de les despeses derivades del sinistre del magatzem municipal, es va aprovar la següent modificació de crèdit del pressupost:

MODIFICACIÓ DE CRÈDIT

PARTIDA	IMPORT
632 01 Edifici i altres construccions	20.000
633 01 Maquinària, instal·lacions i utilitatge	12.000
Total modificació de crèdit	32.000
TOTAL APLICACIÓ DE FONTS	32.000

ORIGEN DE FONTS

CONCEPTE	DENOMINACIÓ	IMPORT
770	Empreses privades	32.000
TOTAL ORIGEN DE FONTS		32.000

L'Ajuntament de Fortià prorrogà l'adhesió a la compra agregada de serveis de telecomunicacions com a municipi adherit i beneficiari del contracte derivat de "serveis de telecomunicacions dels municipis, consells comarcals i ens locals adherits al procés de compra agregada de les comarques de l'Empordà".

També es va adherir a la pròrroga de l'acord marc de subministrament d'energia elèctrica destinat als ens locals de Catalunya adjudicat pel Consorci Català per al desenvolupament local a l'empresa Endesa Energia SAU.

Es va aprovar un conveni de col·laboració econòmica entre la Diputació de Girona i l'Ajuntament per fer efectiu d'una part diferida pendent de l'aportació municipal de la compra de la casa de la reina Sibil·la.

Del calendari de cobrament de taxes i impostos municipals aprovat per a 2014, a data d'avui en resten pendents els següents conceptes pels períodes que s'hi indica.

Taxa/Impost	Període de cobrament voluntari
Impost sobre activitats econòmiques	01/09/2014 a 05/11/2014
Taxa de recollida d'escombraries	01/09/2014 a 05/11/2014
Taxa per la conservació del cementiri i clavegueram	01/09/2014 a 05/11/2014

Es recorda als contribuents d'algun dels conceptes de l'Impost sobre béns immobles que en domiciliar els rebuts gaudiran de bonificació.

Es va acordar delegar mitjançant la signatura de conveni amb la Diputació de Girona, que aquesta realitzarà mitjançant XALOC, Organisme Autònom de Gestió Tributària, la recaptació executiva de taxes, impostos i preus públics.

El Ple de l'Ajuntament va aprovar el Plec de clàusules econòmiques i administratives que regirà l'alienació mitjançant subhasta pública d'una parcel·la propietat de l'Ajuntament situada en el carrer Corral Roig, 3, Zona Industrial Camí de Riumors, Els Cossos de Fortià, provinent del 10% d'aprofitament mitjà del desenvolupament del Pla Parcial SAU 3.1. La licitació serà pel procediment ordinari i obert, si bé quedarà en suspens el temps que resulti necessari, en el supòsit que es formulin reclamacions contra el plec de clàusules.

SUBVENCIONS

En les diferents línies de subvencions convocades per diversos departaments de la Generalitat s'han tramitat les següents:

Subvenció anual per al manteniment del Jutjat de Pau, i una altra per a la realització d'actuacions de conservació i manteniment de lleres públiques en tram urbà, per destinar-la a la neteja de la llera del rec del Molí.

Pel que refereix a les subvencions convocades per la Diputació de Girona, l'Ajuntament va concórrer a les següents:

Suport a l'esport municipal, que col·labora al manteniment de despeses en matèria esportiva.

Fons de Cooperació Econòmica i Cultural, una part de la subvenció es destina a despesa corrent, i matèria cultural.

Aquest any es va convocar la nova línia de subvencions Pla Especial d'Inversions Sostenibles per l'any 2014, que es destinarà a la compra de contenidors i senyalització del casc urbà.

Una altra línia és la que es destina a noves tecnologies en la qual es finança una part de despesa informàtica.

Atès que l'Ajuntament tenia accions planificades en els programes PALS i PAES, va poder adherir-se a la convocatòria del Pla en accions de millora de l'eficiència energètica en edificis

Informació municipal

i/o instal·lacions de propietat municipal. En aquest cas la subvenció concedida es destinarà a la substitució de làmpades de l'enllumenat públic.

També s'ha adherit al Pla de sega, acció que es portarà a terme en diversos camins del municipi.

Després de l'execució del projecte de restauració de la façana nord de la casa de la reina Sibil·la, finançat per la Diputació de Girona, i executat per l'empresa local Belconex, s'ha demanat, en el mateix Pla de Monuments, el finançament de l'obra de recalçats de la façana nord, est i oest per tal de consolidar l'edifici.

L'Ajuntament s'ha adherit a diverses convocatòries de catàlegs de serveis promoguts anualment per Dipsalut, l'organisme autònom de la Diputació de Girona responsable de prestar serveis d'assistència tècnica als municipis de la demarcació en l'àmbit de la salut pública i la millora de la qualitat de vida dels seus ciutadans, i que tots ells tenen comú vetllar per la salut, tant en matèria de promoció com en prevenció.

Programa de suport a la gestió i control de la salubritat de les instal·lacions de baix risc de transmissió de legionel·losi.

Programa de suport econòmic a les actuacions per a la lluita i control integrat de plagues urbanes per destinar-la al manteniment de diversos edificis i instal·lacions municipals.

Programa de suport econòmic per a la realització d'activitats de promoció de la salut, que es destina als tallers de gimnàstica per a la gent gran.

Programa de Suport a la Gestió del Risc Derivat de les Sorres Infantils, que permet fer el seguiment de la sorra del CEIP Teresa de Pallejà.

Programa "Siguestu", eines i actius per la salut (centres de Primària).

Programa d'avaluació i control de la qualitat de l'aigua a l'aixeta del consumidor.

Programa d'ajut al finançament de les despeses derivades de l'ús del consultori local.

L'Ajuntament va col·laborar amb una petita aportació per a la creació d'una nova fundació pública mitjançant *crowdfunding*, "Fundació Districte 11", d'ajut a Sarajevo i Bòsnia.

URBANISME I OBRES

La Comissió de Cooperació Local de Catalunya aprovà inicialment la proposta de planificació del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya, 2013-2017.

Vistes les atribucions assignades a les obres demanades per l'Ajuntament de Fortià, es va comparèixer al tràmit d'informació pública per demanar l'increment per a l'execució de l'obra del Projecte de millora de la seguretat i salubritat del Centre Agrícola i Social, i del Projecte de rehabilitació del clavegueram i millora de seguretat per a vianants del carrer Reina Sibil·la i avinguda Teresa de Pallejà.

També es va demanar la inclusió dels costos de redacció dels corresponents projectes. S'encarrega el Projecte de l'obra de millora de la seguretat i salubritat del Centre Agrícola a Josep Ramis Pagès, enginyer.

Per tal de poder concórrer a la convocatòria de subvenció destinada a la restauració i conservació d'immobles d'interès patrimonial, any 2014, convocada per l'Àrea de Cooperació Local, Culturals i Acció Social de la Diputació de Girona, es va encarregar a l'arquitecte Joaquim Bover una memòria valorada per poder actuar en el recalçament de la façana nord, est i oest, de la Casa de la Reina Sibil·la.

En atenció a la sol·licitud presentada pels veïns d'un tram del carrer Salvador Dalí s'acorda fer el tram del carrer que comprèn des de l'avinguda Teresa de Pallejà fins a l'avinguda Josep Pla de sentit únic.

La Diputació de Girona, en el Pla de Carreteres Locals de les Comarques Gironines, amb el caràcter de Pla zonal, va incloure el Camí de la Pireta el qual qualifica de camí integrable, ja que uneix Fortià amb Vilamalla, dos municipis que tenen una població superior a cent cinquanta habitants i escurça significament el recorregut actual entre els dos nuclis de població.

A resultes d'això, la Diputació de Girona va redactar un conveni amb l'Ajuntament de Vilamalla i l'Ajuntament de Fortià per a la cessió des de la Diputació de Girona del Camí de La Pireta, de la C-31 a Fortià. Aquest conveni té per objecte fixar els compromisos de col·laboració entre les parts signatàries per la seva incorporació a la xarxa viària local i també les actuacions a realitzar en la definició, execució i finançament de la seva rehabilitació. En l'aprovació de dit conveni, l'Ajuntament va demanar explícitament a la Diputació que no faci cap obra d'eixamplament fins a l'execució per part de la Diputació de la totalitat del Pla de Carreteres Locals de les Comarques Gironines, amb el caràcter de Pla zonal, i s'hagi resolt el trànsit de la travessera de Fortià que comprèn Avinguda de la Diputació, carrer Reina Sibil·la, i carrer de Castelló, amb la construcció d'una variant que reculli el trànsit que actualment travessa el cas urbà.

Posteriorment, el Servei de Xarxa Viària Local de la Diputació aprovà la memòria valorada de "Rehabilitació del ferm i altres elements tècnics del camí de la Pireta" que preveu la rehabilitació del ferm, resta d'elements funcionals com són el drenatge i la senyalització, per tal que el seu estat sigui òptim.

La Diputació també va aprovar la memòria valorada de "Millora de la regularitat de l'afermat de diverses carreteres 2014", en la qual s'hi troba l'actuació de millora de la regularitat superficial de part de la carretera GI-P-6214 de Fortià a Riumors.

L'Ajuntament va considerar necessària la substitució del vehicle furgoneta Citroën, per un altre de característiques similars, ja que el seu manteniment a causa de l'antiguitat i el desgast eren elevats.

Per tal d'optimitzar el servei de recollida de residus, tant pel que es refereix al de residus sòlids urbans com el de selectiva, se substituiran els contenidors existents pels tipus Easy, que entre altres avantatges aportaran dades exactes de la

quantitat de residus recollits, amb major capacitat, més nets i més còmodes per obrir i dipositar els residus.

Vista la problemàtica que representa per a la gent gran el desplaçament fins a la deixalleria a l'hora de dipositar diversos residus poc voluminosos, i vist l'interès de l'Ajuntament, tant a poder facilitar el servei com per fomentar el reciclatge de residus, es va adequar una zona en el mateix Ajuntament per a la recollida de petits electrodomèstic i altres residus. Simultàniament es va endegar una campanya per donar a conèixer aquest nou servei.

Es va fer palès que les palmeres de l'escola patien la plaga del morrut. Aquests arbres formen part de la història del poble, ja

que tenen més de setanta anys i que formen part del patrimoni municipal. Així doncs, es va procedir a actuar mitjançant cirurgia i protegir-les mitjançant aplicació d'insecticida regularment.

Es va aprovar la suspensió pel termini d'un any l'atorgament de llicències per a activitats extractives i millores agrícoles, per tal de redactar-ne la documentació que regeixi l'ordenació del territori envers aquestes activitats.

També s'ha aprovat el document d'avanç de modificació puntual de NNSS, per a equipaments privats.

Es va resoldre un expedient de recuperació d'ofici de l'ús públic o servitud de pas d'un camí de titularitat privada.

Sinistre en el magatzem municipal

El matí del 13 de febrer passat es va declarar un incendi per causes desconegudes en l'edifici situat a la plaça Josep Tarradellas, construït inicialment com a dipòsit d'aigua i ara utilitzat com a magatzem municipal.

El foc va cremar la maquinària de manteniment i material i va malmetre l'edifici, tot i que no va afectar l'estructura. En les tasques d'extinció de l'incendi hi van intervenir cinc dotacions de bombers.

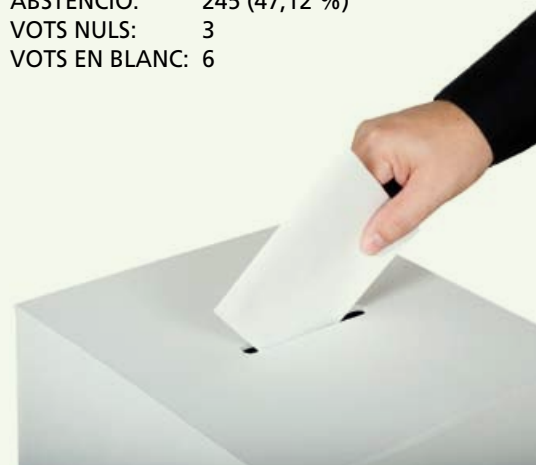

ELECCIONS AL PARLAMENT EUROPEU

Resultat de les eleccions al Parlament Europeu celebrades el passat 25 de maig al municipi de Fortià:

PARTITS	VOTS 2014	% VOTS 2014	VOTS 2009	% VOTS 2009
ERC-NEcat	92	33,82 %	28	15,85 %
CiU	71	26,10 %	49	26,92 %
PSC	26	9,55 %	62	34,07 %
ICV-EUiA	23	8,44 %	8	4,40 %
PPC	18	6,61 %	23	12,64 %
PODEMOS	12	4,41 %	-	-
C's	9	3,3 %	-	-
PACMA	6	2,2 %	-	-
PARTIDO X	2	0,73 %	-	-
CERO	2	0,73 %	-	-
FE-JONS	1	0,36 %	-	-
IFem	1	0,36 %	-	-
UPyD	1	0,36 %	-	-
PIRATAS	1	0,36 %	-	-
PT	1	0,36 %	-	-
IZAN-RG	-	-	1	0,55 %
MSR	-	-	1	0,55 %

CENS: 520
 VOTS: 275 (52,88 %)
 ABSTENCIÓ: 245 (47,12 %)
 VOTS NULS: 3
 VOTS EN BLANC: 6

Pla d'acció per a l'energia sostenible

El Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES) vol ser una eina per ajudar a combatre el canvi climàtic. A diferència d'altres iniciatives com ara el Protocol de Kyoto de l'any 1997, que és un pacte entre estats, qui pren el protagonisme i el compromís és l'administració més propera al ciutadà, és a dir, els ajuntaments.

Un dels principals factors que contribueixen al canvi climàtic és l'emissió de gas CO₂, per tant, són les emissions d'aquest gas les que s'intentarà reduir.

L'objectiu per a l'any 2020 és portar a Europa cap a un futur sostenible amb una economia que generi poques emissions de CO₂ i consumeixi menys energia.

Respecte a les xifres de 1990, els compromisos de la Unió Europea per assolir l'objectiu són:

1. Reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) un 20 % (o fins a un 30 % si hi ha acord internacional).
2. Estalvi d'un 20 % del consum d'energia mitjançant una major eficiència energètica. A més, a cada país el 10 % de les necessitats de transport s'hauran de satisfer amb biocombustibles.
3. Promoure les energies renovables fins a un 20 %.

És el que es coneix com a objectiu 20/20/20.

Què podem fer cadascun de nosaltres?

Hem de pensar que bona part dels nostres actes tenen repercussió mediambiental i, en el cas que ens ocupa, es tradueixen en emissió de CO₂.

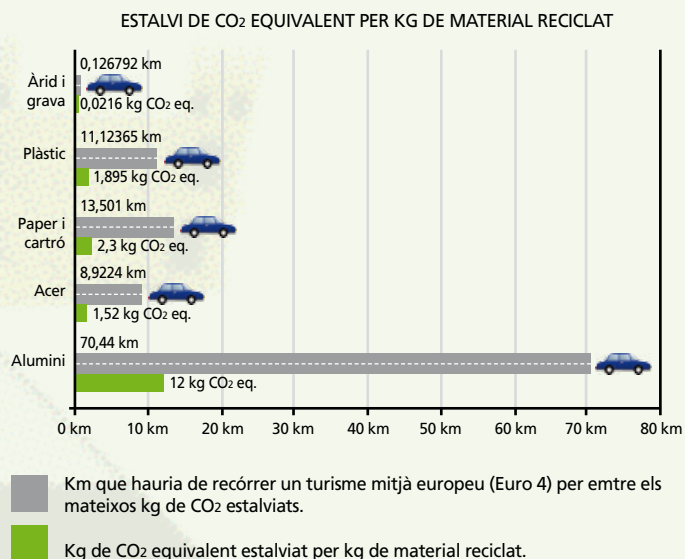
Alguns són molt evidents:

- » Fer un trajecte en cotxe genera emissions de CO₂, fer-lo a peu o amb bicicleta no en genera.
- » Per la mateixa quantitat de llum una bombeta d'incandescència genera més emissions que una de baix consum o de leds.
- » Tenir llums encesos en llocs on no hi ha ningú.
- » Les calefaccions per sobre dels 22 °C i els aires condicionats per sota dels 25 °C.

N'hi ha d'altres, però, que no són tan evidents:

- » Recollir selectivament la brossa o no, tal com es pot veure en el següent gràfic, elaborat per l'Agència Catalana de Residus:
- » El compostatge casolà que proporciona un estalvi 80 kg d'emissions de CO₂ per cada 100 kg de compost obtingut, en comparació amb llençar les restes orgàniques al contenidor de brossa.
- » Una aixeta que perd aigua també genera emissions de CO₂ innecessàries. Cal energia per bombar-la, tractar-la i donar-li pressió a les canonades.

Quantes emissions de CO₂ equivalent ens estalviem amb els productes reciclats?

Nota: cada kg de CO₂ equivalent estalviat equival a recórrer una distància de 5,87 km amb un turisme mitjà europeu Euro 4 (el valor inclou tant les emissions directes del vehicle com les emissions indirectes associades a la producció del combustible).

Tot consum d'energia no renovable comporta una emissió de CO₂ a l'atmosfera. L'energia, inclosa bona part de la renovable, ens costa diners. Per tant, en general, aquelles accions que ens estalvien diners en matèria d'energia i subministraments, també solen significar un estalvi d'emissions de CO₂ a l'atmosfera. A continuació, podeu trobar un comparatiu aproximat de les emissions de diverses fonts d'energia relacionades amb la unitat més habitual de compra.

Font d'energia	Factor de conversió	Factor d'emissió (g CO ₂ /kWh)
Electricitat		481
Gasolina	9,2 kWh/litre	249
Gasoil	10 kWh/litre	267
Gas natural	12 kWh/kg	202
Gas natural líquid	12 kWh/kg	231
Gasos líquids del petroli (butà, propà)	12 kWh/kg	227
Residus municipals (no fracció orgànica)		330
Residus industrials		515
Solar tèrmica		0
Geotèrmica		0
Biomassa	4 kWh/kg	0

Nous contenidors d'escombraries

Trobes que el rebut de les escombraries és car? Potser penses que tot això de reciclar no serveix per a res? Sovint, la manca d'informació i transparència ens aboca a pensar que separar les escombraries a casa és una presa de pèl i de diners. Per això hauríem de saber alguns aspectes com, per exemple, que quan anem a comprar estem pagant el reciclatge del producte.

La llei obliga a les empreses a fer-se càrrec dels residus que generen. Així, una empresa que embotelli aigua haurà de reciclar les ampolles quan els seus consumidors se l'hagin begut. Per facilitar-ho, s'ha creat un sistema integrat de gestió (SIG) per mitjà del qual es gestionen els residus d'envasos de vidre, envasos lleugers, paper i cartró. Cada vegada que una empresa posa un envàs al mercat, abona una taxa a un SIG, per exemple, 0,05 euros per ampolla. Evidentment, l'embotellador vol recuperar aquests diners i els aplica al cost de l'ampolla. Per tant, qui acaba assumint aquest cost, sense saber-ho, és el consumidor.

Amb aquests cinc cèntims, el SIG recull i gestiona els residus dels contenidors de selectiva, on s'hauria d'haver dipositat l'ampolla. Què passa si no s'ha llençat l'ampolla al contenidor correcte? Doncs que no es reciclarà, es tractarà com un residu no valoritzable i ho pagarem a través dels impostos de les escombraries. Per tant, si no separem correctament, entre tots haurem de tornar a pagar la seva gestió i els 0,05 euros que ha pagat el consumidor els haurà regalat al SIG.

A Fortià, durant l'any passat, es va notar una disminució de la quantitat de les escombraries recollides en els diferents contenidors. No obstant això, els residus separats en els diferents contenidors de reciclatge van ser els mateixos, al voltant del 20%, una dada molt baixa davant el 80% de residus que es podrien separar en els diferents contenidors. Aquest 60% de diferència correspon a residus que es podrien separar correctament i que, recordem, ja hem pagat pel reciclatge, però van a parar a l'abocador comarcal. D'aquesta manera, l'any passat, entre tots vam llençar més de 205 tones a l'abocador, que ens van costar 12.000 euros, dels quals ens podríem haver estalviat més de 8.000 euros si haguéssim separat correctament tot allò que pot anar en algun dels contenidors de reciclatge, al compostador o a la deixalleria.

Imatge dels nous contenidors que està previst instal·lar al poble i que substituiran els actuals.

Davant d'aquestes xifres cal que tots fem un petit esforç a separar les escombraries a casa per llençar-les al contenidor que els correspongui. No només els veïns, el Consistori municipal fa un esforç per facilitar al màxim el reciclatge. D'una banda, està previst canviar en breu els contenidors per uns altres que ens aportaran dades exactes de la quantitat de residus recollits, amb major capacitat, més nets i més còmodes per obrir i dipositar els residus. S'ha considerat necessari provocar una millora en l'aspecte dels contenidors. Per això el nostre poble tindrà uns nous contenidors, que compliran amb tots els requisits de neteja, millora de l'aspecte, obtenció de dades i comoditat. Aquests nous contenidors ja s'han implantat en alguns altres pobles de l'Alt Empordà. Per poder fer efectiva aquesta millora es demana la col·laboració ciutadana a l'hora de dipositar els residus dins el contenidor que correspongui, mai deixar-los a terra.

D'altra banda, cal que es continuï fomentant el compostatge casolà com un sistema de tractament de la matèria orgànica, la qual es pot convertir en adob i evitar que tingui com a destí l'abocador. En aquests moments, a Fortià ja hi ha més de vint famílies que no llencen els seus residus orgànics a les escombraries, i d'aquesta manera ens estalvien més de cinc-cents euros l'any d'escombraries, i a canvi reben una bonificació a la taxa per la seva col·laboració.

És, doncs, l'elecció de tots i per a tots. Ara reciclem el 20% dels residus, en perdem el 60% i en paguem el 180%. L'esforç de separar correctament, fer compostatge o anar a la deixalleria ens compensa? **Tu tries!**

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ

Habitants de Fortià*	682
<i>*segons l'Institut Nacional d'Estadística (INE) a 1 de gener de 2013</i>	
<i>*dades provisionals a 1 de gener de 2014.</i>	710
Alta canvi de municipi (estranger)	2
Alta canvi de municipi	45
Altes per naixement (Registre Civil)	6
Baixa per canvi de municipi	27
Baixa per defunció	6
Matrimonis (Registre Civil)	2

Informació municipal

#InstaFortia

Per la Festa Major de Sant Julià i Santa Basillissa es va organitzar una trobada d'usuaris d'Instagram, aplicació per a telèfons mòbils que permet als seus usuaris compartir, etiquetar i comentar fotos.

Més de 30 usuaris d'aquesta aplicació es van aplegar el dissabte a les 10 h del matí al Centre Agrícola i Social, on van po-

1r premi per a @ishkra2.

2n premi per a @marisolherrerros.

der agafar forces per iniciar el recorregut pels nostres carrers de la mà de la Reina Sibil·la (Roser Arnau) i la Violant de Bar (Montse Sagué), que van guiar-los pels llocs més emblemàtics del nostre poble tot explicant la seva història i tradicions.

En el transcurs de la ruta, els assistents van fer més de 400 fotos dels racons més distintius que van ser penjades a l'aplicació amb les etiquetes #InstaFortia, #FestaMajorFortia i #VisitFortia. Un jurat va revisar-les i va atorgar dos premis, el primer un àpat al restaurant el Trull de Fortià per a @ishkra2 i el segon, un lot de productes fortianencs a @marisolherrerros.

Enhorabona a les guanyadores i moltes gràcies a tothom que va fer possible poder donar a conèixer el nostre poble!

Tercera trobada dels Gats Escaldats

La colla "Gats Escaldats" el passat diumenge dia 13 van organitzar la Tercera trobada motera. Superant una vegada més l'èxit de l'any anterior, aquesta vegada s'hi van trobar cent trenta motos.

Com ja és costum, la trobada va consistir a concentrar-se a davant del Centre Agrícola i Social, on va haver-hi esmorzar per a tothom; després, un passeig per la comarca, i una altra vegada cap a Fortià, on van seguir amb la reunió.

Recordem que la trobada és oberta a tot tipus de motos.

Per molts anys!

Servei Local de Teleassistència Domiciliària per a gent gran

Un total de set persones del poble van ser usuàries del Servei Local de Teleassistència Domiciliària (SLT) durant l'any passat, un servei que està coordinat per la Diputació de Girona, juntament amb els consells comarcals o consorcis de Benestar Social i els ajuntaments. Des del SLT s'ofereix suport i atenció a persones grans en situació de fragilitat, oferint companyia, seguretat i qualitat de vida, facilitant que els usuaris puguin estar-se a casa el màxim de temps possible. A la comarca de Girona hi ha més de 5.600 usuaris d'aquest servei.

També, durant el 2013, va gestionar al llarg de l'any un total de cent setanta-dues trucades provinents del nostre poble.

D'aquestes trucades, gairebé la meitat van estar realitzades pels usuaris cap al centre d'atenció, motivades per mantenir una conversa i allunyar-se la soledat, per demanar informació i assessorament sobre els recursos de la gent gran, i per atendre una necessitat o emergència social i/o sanitària.

Pel que fa a les emergències sanitàries, es van dur a terme cinc serveis, com també disset visites a sis domicilis, gairebé la meitat d'elles amb funció de seguiment. El SLT es va posar en marxa l'1 d'abril de 2008 i, des de llavors, una desena de fortianencs i fortianenques n'han estat usuaris.

ACTIVITATS

S'han organitzat dos tallers de gimnàstica per a majors de seixanta anys, un a la primavera i un altre passat l'estiu. Aquest any, a més, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà va organitzar una trobada dels participants en els tallers de tots els pobles.

L'Ajuntament es va adherir al Pla agrupat de formació continuada per al personal de l'administració local que promouen l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i la Diputació de Girona.

També es va adherir a la campanya de cursos de conducció eficient que s'organitzava des de l'Agència Comarcal de l'Energia per ajudar a introduir hàbits que permetin conduir de manera eficient i reduir el consum energètic del vehicle.

Activitats en el Centre Agrícola i Social

En el local del Centre Agrícola i Social al llarg de l'any s'hi porten a terme activitats de tota mena. A part de les puntuals que puguin oferir les associacions del municipi, regularment també s'utilitza com a edifici complementari del CEIP per a classes de gimnàstica, festivals, celebracions puntuals, acollida matinal... És un lloc en que hi podem trobar classes de *funky*, ioga, sardanes, *spinning*, taekwondo, i darrerament *zumba*. Animeu-vos, doncs, a posar-vos en forma!

CULTURA I FESTES

7è Homenatge a la Vellesa

El passat 18 de maig es va celebrar el VII Homenatge a la Vellesa, els actes van ésser els següents: ofici solemne amb acompanyament de la cobla Els Rossinyolets, fotografia a la

gent gran, sardanes i exposició de fotos a la Llar de Jubilats. Finalment, es va gaudir d'un aperitiu i dinar homenatge amb lliurament d'obsequis.

Subscripció a la revista Alberes

L'Ajuntament de Fortià s'ha subscrit a la revista "Alberes", una publicació que permet conèixer i recordar als lectors personatges simbòlics de la nostra comarca, com també les tradicions.

La presentació de la revista es va dur a terme el passat 4 d'octubre a la Llar de jubilats a càrrec de l'alcalde Sergi Mayolas; del director de la revista, David Pujol; del director editorial, Àngel Madrià, i del veterinari Artur Soldevila, un dels protagonistes del número 9 de la revista.

La revista "Alberes" s'ha referit a Fortià en diverses ocasions, per exemple, en l'edició número 6, en la qual s'hi pot trobar un passeig pel nostre poble.

O també l'entrevista a Artur Soldevila, una persona lligada al poble de Fortià, que es va publicar a l'edició número 9, exemplar que es va presentar en l'acte.

Totes les persones interessades a llegir la revista "Alberes" poden adreçar-se a les oficines del Consistori per consultar els seus exemplars.

Els pastorets

El dissabte, 28 de desembre, en el Centre Agrícola i Social, tingué lloc la representació dels pastorets, per part dels nens i nenes del CEIP Teresa de Pallejà. Va ser una representació familiar molt lliure i resumida, inspirada en Josep Maria Folch i Torres, i del Mossèn Rossend Fortunet. Després de la representació van obsequiar els assistents amb una cantada de nadesles.

Ses Majestats els Reis d'Orient

Des de principis de desembre, la Comissió de Reis, juntament amb el Consistori, es posà en marxa un cop més amb la finalitat de fer arribar, per tots els mitjans, ses Majestats els Reis d'Orient a Fortià.

Arribà el dia 5 de gener i, a partir de les set de la tarda, la plaça Catalunya de Fortià estava plena de fanallets d'infants acompanyats per pares, mares, avis, àvies, tiets i tietes. La comitiva de patges arribà amb torxes i amb instruments musicals. Ses Majestats saludaren des de la seva carrossa, pujaren al balcó de l'Ajuntament i el patge reial del rei Gaspar féu el seu singular pregó.

Més tard, els més petits van rebre un regal a la falda d'alguna de Ses Majestats al Centre Agrícola i Social.

Des d'aquí volem fer palès el nostre agraïment a tots els qui fan possible aquesta arribada, ja sigui gran o petit, per poder celebrar i compartir aquesta màgia durant molt de temps.

La Comissió de Reis

Diada de la primera comunió

Els nens i les nenes de Fortià van celebrar la primera comunió el passat diumenge, 22 de juny, en el marc del dia de Corpus. A la imatge podeu veure l'Anais, la Valèria, en Pau i el Biel en aquesta celebració a la paròquia del poble.

Durant la diada es va poder engalanar tant l'església com el seu voltant amb les catifes de flors. Els motius van ser ben diversos, des de florals a dibuixos infan-

tils, tots plegats dissenyats amb molta imaginació i fets amb molt bon gust.

Per celebrar tan lluada festa a la Llar de Jubilats s'hi va organitzar una exposició de fotos de comunió que la gent va aportar voluntàriament. Junt amb aquesta exposició, també es va fer un recull de fotos de les catifes fetes altres anys. Així vam poder constatar l'esforç que any rere any fa aquest grup de gent.

La colla de Corpus, voluntaris que fan possible les catifes en aquesta diada.

10 anys de trobada de motos Vespa

El 28 de juliol de 2013, Fortià va celebrar la desena trobada de motos Vespa i clàssiques al parc dels Para-

dells en el marc de la Festa Major de Sant Cels. L'acte va comptar amb la presència de més d'una trentena de motos i la participació de molts seguidors de Fortià i d'altres indrets, com ara d'Olot, Girona i Palafrugell.

Com cada edició, l'acte va tenir suport del Consistori, i també del jovent del poble, que també ha creat un grup de Facebook anomenat "Amics de les Vespes de Fortià".

Aquest any la trobada serà el dia 27 de juliol. Apunteu-vos-hi!

RECORDS DEL CINE DE FORTIÀ

Per ERIKA SERNA COBA
Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà

Parlar del cine de Fortià ens porta a posar-nos en contacte amb el Sr. Albert Turrà Salacruch, del Cafè Albert de la Plaça, d'avançada edat però amb una memòria molt viva, fet que comprovem quan l'entrevistem un matí assolellat de fa alguns mesos. Ens explica com recorda que a Fortià s'havia fet cine abans de la guerra, només els mesos de calor, asseguts tots a cadires portades de casa o al terra, a la plaça Catalunya, on un home hongarès, de manera itinerant, hi tirava pel·lícules. Ell recorda haver vist "El Gordo y el Flaco" i molts westerns. Més endavant, cap a l'any trenta, ja entrà en funcionament el bar-restaurant i sala de ball i teatre de can Carbó, d'Emili Carbó Roca ⁽¹⁾, del carrer Castelló, núm. 2, on també es projectaven films. També disposava del servei de telèfon públic.

Les formes de diversió i d'esbargiment popular dins del marc d'una vida quotidiana prou difícil de les primeres dècades de l'acabament de la guerra varen ser limitades i es reduïen al ball, l'esport, les passejades, la ràdio

Resguard de la liquidació de lloguer de pel·lícules.

i el cinema, en general, dominat per la moral i la religió catòliques. El cine de Fortià per excel·lència ha estat el Cafè Darder, de la Plaça Catalunya, on el Sr. Albert ha fet molts anys de cafeter. Llavors, el negoci era propietat de Josep Darder Amiel, veí de Sant Pere Pescador.

L'Albert Turrà i la Nuri Costals darrere la barra del bar.

¹ El fill d'Emili Carbó va ser Dalmiro Carbó Tomàs, que va morir el 1981 i que havia portat l'hostal de Fortià durant anys.

Façana de l'edifici on encara s'hi observa la cabina per la màquina projectora de cine.

Acabaren els tràmits administratius d'obertura l'any 1953 i fins cinc anys més tard un Ple d'Ajuntament autoritzà la construcció d'una cabina per a la col·locació d'una màquina projectora de cine que funcionà fins als anys setanta, encara que es passaven pel·lícules abans, tal com demostra el rebut reproduït amb data del 1950. L'empresari Josep Soler Ribas portava l'explotació, mitjançant l'Empresa Isard, dels cines de Palau-saverdera, on regentava el cine de Can Met amb ball i teatre, com també els locals de Garriguella, Maçanet de Cabrenys, la Jonquera, Cadaqués, Lladó, Castelló d'Empúries, Darnius, Agullana, Roses i Fortià. Hi tirava les pel·lícules Paco Auger. Portaven les llaunes amb les cintes de les pel·lícules en bicicleta. Feien a mà les pissarres anunciantores i els "passis", però més endavant ja arribaren els cartells oficials impresos i els fotogrames de les seqüències més aconseguides. Feia les funcions d'acomodador en Joan Guanter de Fortià.

Passaven dues pel·lícules, com a tot arreu, amb el vol de l'àliga negra del NO-DO al mig, moment en què tancaven els llums i començava l'emissió del reportatge d'obres públiques i altres informacions propagandístiques del règim polític del moment. Feien un passi el dijous al vespre i dos els dissabtes i diumenges. La capacitat del cine era força gran, ja que aplegava poc més

d'un centenar de persones distribuïdes en dos espais, la sala i el "galliner", assegudes en fileres de bancs de fusta amb butaques acabades de comprar, de segona mà, al Casino Menestral Figuerenc. Es reunia jovent i mainada dels pobles del voltant com Riumors, Vilasacra, Vilamacolum i el Far. A la mitja tard, tothom s'atansava al taulell per comprar el berenar. El Sr. Turrà recorda amb enyorança els magnífics xuixos de crema que havia recollit abans a la Patisserie de Cosme Vilanova de la Pujada de Sant Pere de Figueres, i que sempre feia curt; també venia dolços i pipes i cacauets, dispensats directament de grans sacs de plàstic. A l'estiu venia gelats.

Parlar de cine és retrocedir a la infància i els anys de l'adolescència, els primers petons innocents abans vistos a escenes de les mítiques pel·lícules de la factoria de Hollywood que es projectaren. Recorda pel·lícules ja clàssiques com "Casablanca", "Lo que el viento se llevó", "Ben-hur", "Siete novias para siete hermanos", al costat d'altres de participació d'actors com Gene Kelly, John Wayne i d'espanyols com Paco Rabal, Lola Flores... Quan acabava la segona pel·lícula, es plegaven les cadires i començava el ball: el Sr. Albert des de baix engegava un tocadiscos amb discos de vinil amb música del moment de cantants com Jorge Sepúlveda, Bob Dylan... L'horari del cafè era molt llarg, ja que recorda que estava en ple funcionament cap a les vuit del matí fins a "mai tanquis", atesa la gran afecció de jugar a cartes que sempre hi ha hagut als pobles i que feia que algunes jornades fossin massa llargues.

Amb la popularització dels primers automòbils, el lleure va patir un canvi important, la gent jove preferia desplaçar-se a Figueres i anar a ballar al Quixot's de l'Erato o a la Discoteca 73 del Casino Menestral. Les formes de diversió van canviar i, com a conseqüència directa, els cinemes de les poblacions petites es veieren abocats al tancament, i s'han substituït per altres formes d'entreteniment.

PAGESOS DE REMENÇA A FORTIÀ

Per POL MESEGUER I BELL
Doctor en Història

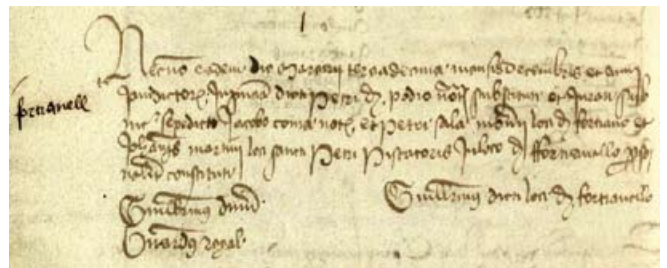
Des del segle XI hi ha documentada l'existència de pagesos de remença a Catalunya. Els remences eren homes i dones vinculats, per contracte, a un mas i a les seves terres, les quals només podien abandonar si pagaven una remença, una redempció per deslliurar-se d'aquesta adscripció a la terra. A més estaven subjectes a altres servituds, els coneguts mals usos, i drets que el pagès devia al seu senyor. També afectava la muller i els fills, que havien de servir a la casa del senyor si aquest ho volia. La remença era un mecanisme dels senyors per mantenir les seves rendes, atès que mentre el pagès no pagués la remença ell continuaria cobrant anualment els censos i rebent els serveis establerts.

La remença es va accentuar amb la crisi sorgida a mitjans del segle XIV amb l'esclat de la pesta negra i un seguit de males collites, com la de 1375 de gran incidència a l'Empordà, que van reduir els ingressos dels senyors. La mort de molts pagesos va obligar moltes senyories a enfortir el seu control sobre els seus serfs que havien sobreviscut i assegurar així com a mínim una part de les rendes que cobraven anteriorment a la pesta.

Davant d'aquesta pressió dels senyors, a partir de la dècada de 1380, els pagesos van començar a revoltar-se. Des d'aleshores la lluita per abolir els mals usos fou una constant, fins que el 1448 el rei Alfons el Magnànim va autoritzar que els serfs o remences es reunissin per escollir els síndics o representants per negociar l'abolició dels mals usos amb la monarquia i recaptar els 100.000 florins necessaris per pagar la seva llibertat.

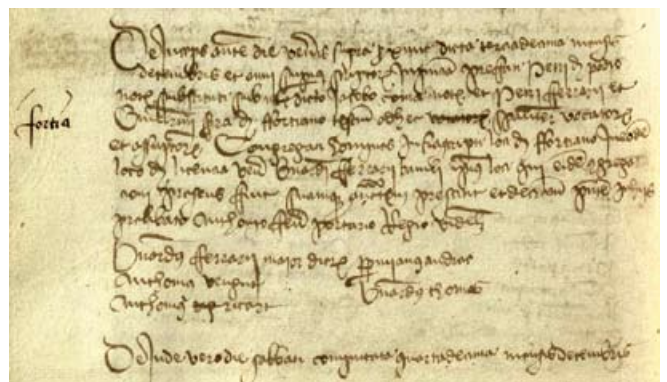
Entre el 13 d'octubre de 1448 i el 10 de març de 1449 hi va haver 912 reunions a les places, esglésies, cementiris, cases senyoriales, sagreres o cases de particulars de les parròquies de les diòcesis de Girona, Vic, Barcelona, Elna i Urgell, que van aplegar un total de 10.425 homes. En les reunions no s'hi podien aplegar més de cinquanta persones i era obligada la presència d'un oficial reial o d'un notari que n'aixequés acta.

Gràcies al llibre anomenat del Sindicat Remença, on es van redactar les actes de les reunions, es coneix el nombre de remences de cada poble que es van reunir al llarg de cinc mesos.

En el cas del terme de Fortià hi va haver dues reunions el dia 13 de desembre de 1448. En les dues trobades hi va haver el notari Pere de Puig, substituït del notari Jaume Coma, i el porter reial Antoni Faener. A la reunió celebrada a Fortianell, Pere Sala, moliner de Fortià, i Joan Martí, de Sant Pere Pescador, exerciren de testimonis de l'acte que congregà tres pagesos de remença: Guillem Dumer, Bernat Royal i Guillem de Fortianell.

D'altra banda, a Fortià aquell mateix dia van ser congregats davant la presència del mateix notari i oficial, amb el testimoni dels fortianencs Pere Ferrer i Guillem Serra, amb llicència del batlle Bernat Ferrer, i cinc pagesos de remença: Bernat Ferrer, major de dies, Antoni Vingut, Antoni Ricart, Perpinyà Andreu i Bernat Tomàs. Així doncs, al terme hi havia el desembre de 1448 vuit pagesos de remença.

Si es fa una comparativa amb les poblacions veïnes, a Riumors assistí a la reunió un sol pagès, quatre a Palol de Vila-sacra, vuit a Vilatenim, onze al Far, onze a Vilamalla, tretze a Vilamacolum, quinze a Vilacolum, setze a Vilanova de la Muga o vint-i-vuit a Vila-sacra.

Un factor a tenir en compte a l'hora d'explicar els pocs pagesos de remença units a Fortià seria el privilegi que el 1282 el comte d'Empúries atorgà al Monestir de Sant Pere de Rodes perquè aixequés una nova població a Fortià a on els nous pobladors no estarien lligats als mals usos. Concretament, el comte renunciava a drets com la tolta, la forcia, l'acapte i els drets d'host i cavalcada. Aquest fet es produí molt abans que a la resta de llocs de l'Empordà. No sabem l'èxit que va tenir aquest repoblament d'homes lliures, però podria haver estat la causa que el 1448 no hi hagués gaires pagesos de remença. A més, al llarg del segle XIV, concretament als anys 1303, 1310, 1315, 1319 i 1344, hi ha documentades reduccions de delmes, tasques i braçatges per la pabordia del monestir en parcel·les de terra de Fortià i Riumors.

En canvi, Vila-sacra, que també era un domini de Sant Pere de Rodes, no tenia un privilegi com el de Fortià, la qual cosa pot explicar una xifra més alta de remences. El Far, que també estava sota la jurisdicció del mateix monestir, tenia 11 remences, una xifra similar a la de Fortià. Això es podria deure al fet que els pagesos elfarencs tinguessin una situació similar a la de Fortià, encara que no s'ha documentat cap privilegi similar.

Un altre aspecte a tenir en compte és el pes demogràfic dels remences al poble. Si l'any 1497 Fortià tenia uns 33 focs (27 a Fortià i 6 a Fortianell), és a dir, uns 148 veïns, es podria tenir en consideració que l'any 1448 hi hagués una xifra similar. Així doncs, si entre Fortià i Fortianell hi

havia 8 pagesos de remença, comptant les seves famílies senceres, podria haver-hi hagut unes 36 persones lligades a la remença, entorn d'un 24% de la població.

Sis anys després, l'any 1455, el rei Alfons va suspendre provisionalment la servitud per mitjà de la Sentència Interlocutòria, la qual va ser derogada per la pressió dels senyors i finalment confirmada el 1557. El malestar creixent entre els pagesos per aquesta situació va provocar la coneguda Guerra dels Remences, des de 1462 a 1472, paral·lela a la Guerra Civil Catalana de 1462-1472. Els pagesos de remença es van aixecar contra els senyors que havien declarat la guerra al rei Joan II.

Tot i que la guerra es decantà a favor del rei, la servitud encara no s'eradicà. L'abolició dels mals usos no va arribar fins a l'any 1486 per la Sentència Arbitral de Guadalupe, que posava fi a segles d'abusos dels senyors sobre els seus serfs. Era el primer cop que s'abolia de forma oficial la servitud a Europa. Decretava que per redimir els mals usos s'havien de pagar 60 sous per capmàs, és a dir, 10 per cada mal ús, i abolia els drets senyorials sobre l'antic serf. Si el pagès no ho pagava en un sol termini, estava obligat a pagar un cens de 3 sous cada 21 d'abril. Tot i canviar la situació jurídica, els enfrontaments entre pagès i senyor seguien, encara que van passar a solucionar-se per la via legislativa i jurídica.

Registre Memòria del Món

El 18 de juny de 2013 la UNESCO va acordar inscriure el llibre del Sindicat Remença, conservat a l'Arxiu Municipal de Girona, al registre Memòria del Món, a on es recullen aquells documents bàsics per entendre la història de la humanitat i posar en valor la importància dels arxius i biblioteques que els custodien.

MOBILIARI I COMPLEMENTS

Euro Moble
de bru

ARTICLES DE REGAL

SHOW ROOM

EURO MUEBLE BRU, S.A.
Carretera de Figueres a Roses, km. 33'5
Tels. 972 50 39 66 - 972 50 39 97
Telefax 972 50 61 82
17469 FORTIÀ GIRONA Apartat de correus, 170 -
17487 Empuriabrava

El racó de Terraube

El març de 2014 es va celebrar un ple municipal mitjançant el qual es va crear un nou equip de govern per als pròxims sis anys.

Jean-Laurent Fournel, agricultor jubilat és el nou alcalde, el primer adjunt és M. François-Xavier Camacho d'origen català.

GIMNÀSTICA

Els dilluns al matí, de 10 a 11.15 h, té lloc una sessió de gimnàstica suau per a la gent gran.

TALLERS

Tots els dimarts a la tarda, de 14 a 18 h, se celebra un taller de brodats i de ganxet.

CLÍNICA

El dispensari de Terraube compta amb els serveis d'un metge, dues infermeres, un fisioterapeuta i un psicòleg.

SUPERMERCAT

Fa alguns anys que la botiga va tancar les seves portes. Tot i això, actualment es pot fer una comanda d'aliments biològics per Internet. Les comandes es fan fins als divendres i el lliurament té lloc els dilluns a la tarda en un local municipal.

GENT GRAN

A Terraube hi viu molta gent gran. A la publicació d'aquesta revista, en Guerino Dominissini haurà complert cent quatre anys. És un agricultor jubilat que viu sol a casa. El president de l'agermanament Terraube-Fortià, Vicente Marcou-Aznar, el va visitar recentment.

Regis Marcou, Vicente pels fortianencs, amb Guerino Dominissini.

CANBAYRE
— CASA RURAL SEGLE XVI —

Carrer Major, 9 - 17469 Fortià (Gi)
Tel. +34 972 534 324
www.canbayre.com
canbayre@canbayre.com

SERSALL
95 S.L.
Gestió i transport de residus

AMB TOT TIPUS DE CONTENIDORS
DES DE 1M3 FINS 30M3

RECICLEM ENTRE TOTS!

Pol. Ind. El Pla, s/n 17486-Castelló d'Empúries
Tel.972 15 87 42 - Fax 972 15 87 43 - sersall@sersall.com
www.sersall.com

FRANCISCA AGUSTÍ I MORERA

La Francisca (Castelló d'Empúries, 1950) va arribar a l'escola de Fortià l'any 1972 amb la idea i la il·lusió de dignificar l'escola pública rural de l'època, una escola que ha anat evolucionant, creixent i millorant amb el pas dels anys, gràcies a la seva feina i dedicació.

Però no ho ha fet sola, afirma que els canvis han estat possibles també gràcies a la col·laboració de mestres, pares i alumnes. Aquest centre, l'escola Teresa de Pallejà, ha canviat de mica en mica, fins a convertir-se en l'escola que avui coneixem.

Francisca, heu estat mestra durant molts anys, sempre havíeu volgut dedicar-vos a aquesta professió?

Al principi de tot, de joveneta, volia ser infermera, però en aquella època calia tenir disset anys per començar els estudis d'Infermeria i jo vaig acabar el Batxillerat amb setze, així que em quedava un any per poder anar a Barcelona a estudiar. Llavors els meus pares em van dir que no podia perdre un any d'estudi i em van aconsellar que estudiés alguna altra cosa, com ara Magisteri, i que canviés a Infermeria l'any següent si així ho volia. Aprofitant que una amiga meva més gran que jo treballava a l'hospital Sant Pau, vaig anar a veure-la un dia, però quan vaig sentir les olors i l'ambient a hospital vaig tenir clar que mai hagués

La Francisca fa quatre anys que es va jubilar, després de 38 anys de treballar a l'escola de Fortià.

pogut fer d'infermera... Encara ara em provoquen malestar. Així que vaig estudiar Magisteri a Girona i poc després vaig presentar-me a les oposicions.

Sou de Castelló d'Empúries, com vàreu arribar a Fortià?

Vaig aprovar les oposicions el juny de 1972 i el mes de setembre ja em van destinar a l'escola de Fortià per als següents sis anys. Jo havia triat aquest centre perquè estava molt a prop del meu poble i perquè m'agradava, era una escola alegre i bonica. Hi havia vingut a la festa major i el pati, a la nit, amb aquelles palmeres il·luminades, era espectacular. No tenia cap lligam personal o familiar amb el poble, però sempre m'havia agradat aquella escola.

Grup d'alumnes de l'escola Teresa de Pallejà a principis dels anys 80.

Vaig triar treballar a l'escola de Fortià perquè sempre m'havia agradat, pensava que era una escola molt bonica i alegre

Com recordeu els inicis a l'escola Teresa de Pallejà?

Quan vaig arribar, l'edifici estava força malament, però no només aquest, sinó totes les escoles públiques rurals de l'època en general. L'escola tenia dos pisos, un dels quals, el de dalt, estava abandonat. En arribar, l'alcalde, el senyor Prats, em va dir que si m'havia de quedar allà els pròxims sis anys que ens arreglarien aquell pis, ja que em vaig casar aquell mateix any. Era molt lluminós, però el sostre feia quatre metres d'alçada. Tot i construir finestres i posar-nos una estufa, el primer any, especialment, vam passar molta fred. Després es van anar fent obres i es van abaixar els sostres. Ara tot el pis de dalt és escola també.

I els sis anys es van convertir en trenta-vuit...

Sí, vam viure en aquell pis gairebé trenta anys i hi van néixer les meves dues filles. Quan nosaltres vam decidir comprar un pis a Figueres i, es va veure que l'escola anava quedant petita, a la planta de dalt de l'escola es van anar fent obres per posar-hi la sala d'ordinadors, l'aula d'anglès, la biblioteca, el menjador...

Com van ser aquelles primeres classes a l'escola?

Al principi érem dos mestres, el Sr. Bosch i jo, per a una seixantena d'alumnes de totes les edats. Fèiem totes les matèries ordinàries (matemàtiques, llengua, geografia, etc.) i les especialitats (francès, educació física, religió...). Em vaig trobar que hi havia dues classes amb els alumnes distribuïts segons cursos: un mestre impartia les classes des d'educació infantil fins a tercer de Primària, i de quart a vuitè de Primària ho feia l'altre. Jo vaig estar d'acord a fer classes als més grans. Les classes havien de seguir un ordre i treballar en grups molt marcats, perquè eren alumnes de diferents edats i nivells.

Com era llavors l'escola rural?

En aquella època l'escola rural estava desprestigiada, la gent preferia anar a la privada. Anar a un centre públic estava mal vist i, encara més, a un centre públic i rural. Jo creia que les escoles rurals es mereixien una estimació i un respecte. Havia arribat a Fortià amb

En la imatge, amb dues companyes i mestres de l'escola, la Paquita Causadies (a l'esquerra) i la Pilar Farrés (a la dreta), durant el curs 1993-1994.

il·lusions i projectes per ajudar a millorar l'escola rural, i no ho vaig fer sola, vam canviar-ho a poc a poc i amb molts anys.

De quina manera vàreu iniciar aquests canvis que comenteu?

Pensava que els que havíem de motivar el canvi érem nosaltres, els mestres. Havíem d'oferir tots els serveis que oferia qualsevol altre centre. Per exemple, fer sortides amb els alumnes. Sovint anàvem d'excursió amb autobús. També anàvem a la piscina. Un dia, fa poc mesos, vaig trobar un antic alumne i em va dir que estava molt content per totes les coses que li havia ensenyat, però em va agrair especialment aquelles sortides a la piscina perquè li havia ensenyat a nedar. També vam anar a la neu. Imagineu-vos el fet que una escola rural i petita, amb només dos o tres mestres, pogués fer això. Nosaltres l'únic que volíem era intentar que els alumnes tinguessin les mateixes oportunitats que la resta. Les escoles rurals tenien moltes mancances, per això volíem una escola senzilla, però respectada i seriosa. Volíem que els pares confiessin en la nostra escola i que sabessin que podíem oferir serveis de qualitat.

Dinar de mestres.

Al principi éreu dos mestres, però de mica en mica la plantilla va anar augmentant...

Passats uns anys vam demanar ajuda a l'Ajuntament per habilitar la sala del mig de l'edifici on s'hi guardava la llenya. La idea era contractar una mestra d'educació infantil per als alumnes més petits. El curs següent, ja teníem la mestra i la Generalitat se'n va fer càrrec i ja érem tres: infantil, inicial i primària. Més tard, vam veure que no estàvem capacitades per ensenyar l'assignatura de música, i els pares i l'Ajuntament van contractar un músic que un dia a la setmana impartia aquesta especialitat. Uns anys més tard, es va tancar l'escola de Riumors i els seus alumnes van ser incorporats

a l'escola de Fortià. Va ser en aquest moment quan va començar a funcionar el menjador escolar. Al llarg dels anys, vam anar creixent i cada vegada l'escola va ser més ben considerada i la majoria de pares ja no veien la necessitat de portar els seus fills a les escoles privades de Figueres.

L'escola Teresa de Pallejà va formar part d'una Zona Escolar Rural (ZER) durant alguns anys, com valoreu aquella època?

Vam veure que per poder disposar de mestres especialistes havíem de formar part d'una ZER. Així que vam tenir especialistes d'educació física, música, religió, anglès i educació especial. La ZER estava formada per cinc pobles i Fortià n'era la seu. Va durar uns deu anys i en el seu moment va ser molt important, perquè llavors érem una escola amb totes les seves lletres. Després, l'any 2007 o 2008, van decidir que entre la plantilla de mestres n'hi hagués sempre un amb especialitat. Quan em vaig jubilar hi havia vuitanta nens i dins la plantilla, formada per set o vuit mestres, ja hi havia totes les especialitats. L'escola també disposava de biblioteca, menjador i transport.

Com recordeu la festa de la vostra jubilació?

Va ser un acte molt bonic i emotiu. Es va celebrar a la mateixa escola i van participar-hi tots els alumnes. Ens van dedicar actuacions, cançons i ball. Vam fer un sopar plegats, amb la meva família, mestres, companys, pares i alumnes. Va ser una celebració molt especial que sempre recordaré.

El 14 de juny es va celebrar el 80è aniversari de l'escola, com vàreu viure aquesta celebració?

Va ser bonic perquè em va oferir la possibilitat de retrobar-me amb moltes persones que feia temps que no veia.

El 2010 es va celebrar la festa de comiat per jubilació de la Francisca, amb la participació d'alumnes i mestres.

També vaig veure moltes fotografies que em van portar records i em vaig sentir com a casa. Crec que vaig deixar l'escola acabada, perquè ha canviat poc i això em demostra que vam fer les coses bé perquè tot s'ha conservat. Ens va costar molt d'esforç, moltes obres i feina, però n'estic satisfeta.

Després de trenta-vuit anys com a mestra de l'escola Teresa Pallejà de Fortià, com valoreu la vostra feina?

Sincerament, sempre vaig intentar fer la meva feina el millor possible. Ara, després de tants anys, crec que potser hauria d'haver estat una mica menys estricta, però els temps eren diferents, hi havia molts alumnes per classe, impartíem totes les matèries, hi havia nens i nenes de diferents cursos a la mateixa aula... Per tant, havies de ser molt organitzada i constant. I, sobretot, mantenir el silenci a la classe.

També vaig portar la direcció de l'escola durant uns trenta anys, fins dos o tres anys abans de jubilar-me, i això comporta molta dedicació i responsabilitat. Però sempre he treballat amb la voluntat que tot anés bé. Anys enrere a les escoles hi havia el Consell Escolar on s'aproven els temes importants per al funcionament i l'organització del centre, per sort els pares eren molt participatius i aprofito per donar-los les gràcies per tot el seu suport.

De fet, Fortià sempre ha estat un poble molt col·laborador. Quan fèiem una sortida, per exemple, ens acompanyaven els pares i els avis. Van donar suport sempre a les meves iniciatives i van contribuir al fet que l'escola funcionés molt bé. I això és d'agrair.

Cristina Gallego

RECORDANT...

Joan Via i Ferrer

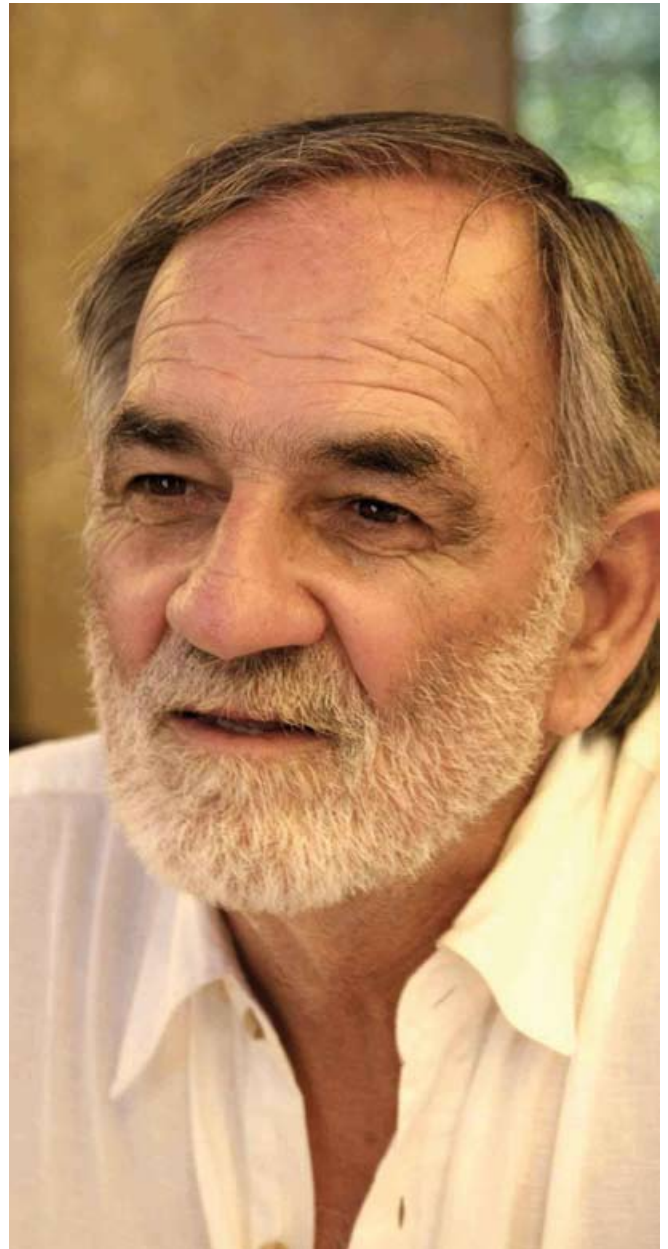
El passat 26 d'octubre de 2013, Fortià va perdre la persona que havia dedicat vint-i-cinc anys de la seva vida al poble, i com ell mateix deia "tots han estat moments bons per a mi i per al poble". Joan Via i Ferrer, alcalde des de l'any 1987, moria als 71 anys per problemes de salut.

Com la majoria de generacions del poble, la família Via i Ferrer es dedicava a la pagesia. Els de can Buixedes van tenir quatre fills, el petit dels quals, en Joan, va néixer l'11 de setembre de 1942.

En Joan va viure tota la vida a la casa pairal i seguint les passes del seu pare, des de sempre es va dedicar al camp i a la cria de cavalls. La professió de tractant de cavalls li venia de família: un germà del seu avi ja s'hi havia dedicat i també havia dirigit un negoci de tartanes. El fill petit de la família era conegut com un gran entusiasta dels campionats i proves de cavalls, motiu pel qual va participar en molts raids celebrats arreu del país.

Entre les seves aficions, cal destacar l'art i la lectura, i tot sovint assistia a exposicions i presentacions de llibres. També dedicà temps a la seva motocicleta, una Montesa Impala 175, adquirida als anys vuitanta i que utilitzava sempre que podia, fins i tot per anar a regar el blat de moro a l'estiu.

En Joan va viure tota la vida a la casa pairal i seguint les passes del seu pare, des de sempre es va dedicar al camp i a la cria de cavalls

Fou un fervent admirador del Che Guevara, a qui ell considerava un referent cultural convertit en un lluitador amb idees socialistes, que ell compartia. De jove, va fer el servei militar a les colònies espanyoles de l'Àfrica, a la ciutat marroquina de Sidi Ifni. Aquesta etapa de la seva vida el va marcar i des de llavors, sempre va reconèixer la seva admiració per l'estament militar.

El 1983 començà en el món de la política atret pels seus fermes ideals socialistes, inicialment a l'oposició, i en representació del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC), fins que l'any 1987 guanyà les primeres eleccions municipals per una distància mínima, només tres vots li donaren la victòria a les urnes. Aquell dia va ser l'única vegada a la seva vida que s'afaità la barba.

Va compaginar la seva feina de comerciant de cavalls amb l'Alcaldia de Fortià.

El seu compromís i la voluntat de treballar pel seu poble li asseguraren la permanència al capdavant del Consistori fortianenc durant els següents vint-i-cinc anys. Va ser una llarga etapa política en la qual realitzà diferents projectes, com ara l'acabament de les obres de rehabilitació de la casa de la reina Sibil·la, l'edifici del segle XVI que haurà de ser centre de les activitats del poble i que ha estat declarada Bé Cultural d'Interès Nacional. També destaquen altres equipaments municipals, com és la construcció de la Llar de Jubilats, les obres de reforma

del Centre Agrícola i Social i l'adquisició dels terrenys destinats a la zona esportiva o el nou dispensari mèdic.

Per sempre, es recordarà en Joan Via com una persona autodidacta, disciplinada, recta i honesta, i amb uns ideals molt fermes, un alcalde que destacava per la seva voluntat de fer les coses ben fetes i que dedicà un quart de segle de la seva vida a fer de la seva feina al capdavant del Consistori un compromís per millorar el seu poble, Fortià.

elTrull de Fortià
 RESTAURANT
 cuina casolana

Reserves: 626 111 998   c/ Reina Sibil·la, 8
 Tel. 972 53 42 36   17469 FORTIÀ (Girona)

www.restauranteltrulldefortia.com

AIGUA - GAS - ELECTRICITAT

 Fernando Morillas
 Tel. 615 382 651

instfernandomorillas@gmail.com
 C/Canigó, 22 - 17469 Fortià (Girona)

Acte de presentació del llibre "Fortià", d'Erika Serna i Joan Serra, amb la presència del llavors conseller Joaquim Nadal.

L'anècdota

Anys enrere, en Joan Via visità al seu despatx un amic i company de partit. Allà va veure per primera vegada la reproducció d'una pintura i de seguida hi sentí reflectit el seu esperit... Es tractava d'"El quart estat", de Giuseppe Pellizza da Volpedo, una pintura a l'oli amb la qual el seu autor volia simbolitzar el creixent èxode rural que portà molts pagesos a les grans ciutats a buscar feina fugint de les seves condicions precàries. En la imatge, els personatges avancen tots junts en una mateixa direcció, representant una forma de canviar el

En aquesta imatge, amb Pasqual Maragall, a qui apreciava molt.

Joan Via i Ferrer va ser alcalde de Fortià entre els anys 1987 i 2013

món i d'aconseguir els seus objectius... Encisat, en Joan va demanar la reproducció al seu amic i va portar-la a la copisteria perquè en fessin una còpia. En aquell moment, la tècnica no estava tan avançada com ara, i va ésser tota una odissea aconseguir una còpia d'aquelles mides. Van haver de copiar-la per parts, enganxar-les, trobar una furgoneta grossa per transportar-la a Fortià... La pintura havia d'anar al Centre Agrícola i Social, que era el símbol de la pagesia del nostre poble, i el que hi representava era el que ell volia per a la gent de Fortià. La reproducció va estar allà fins a les darreres obres que es van fer a l'edifici.

ELECTRICITAT FÀBREGA

TÈCNIC ESPECIALISTA

FONTANERIA - GAS
CALEFACCIÓ
AIRE CONDICIONAT

C/ Pujada, 1 - Tel. 972 12 51 26
17497 PORTBOU

C/ Reina Sibil·la, 25-27 - Tel. 972 53 41 68
17469 FORTIA

FORTIÀ PER LA INDEPENDÈNCIA

Des de l'estiu passat, Fortià per la Independència ha seguit treballant per aconseguir una majoria a favor de la independència en el nostre municipi. En aquest sentit, les darreres eleccions han esperonat la nostra voluntat d'acostar la realitat del nostre país a tots els fortianencs. A les urnes de les eleccions europees hi va haver un 72,78% dels vots a favor del dret a decidir, la qual cosa demostra les ganes de votar de la ciutadania per decidir el nostre futur.

Una de les activitats més importants al llarg d'aquest darrer any ha estat la campanya "Signa un vot per la Independència". Hem organitzat diverses taules per recollir les firmes, que es presentaran al Parlament de Catalunya, per demanar la celebració de la consulta del pròxim 9 de novembre. Es va realitzar recollida de signatures el dia 15 de març a Fortià; el 22 de març a Fortià, Riumors i el Far; i el 12 d'abril novament a Fortià. La campanya ha estat tot un èxit amb la participació de veïns i visitants!

El 29 de juny uns quants veïns vam assistir al Concert per la Llibertat celebrat al Camp Nou organitzat per Òmnium Cultural i l'Assemblea Nacional Catalana.

Dins les nostres activitats, una de les accions que hem promocionat han estat les xerrades informatives sobre l'estat actual i les propostes de futur per a Catalunya. L'estiu passat, el 2 d'agost, vam tenir la visita dels com-

panyes de Jubilats per la Independència, que ens van oferir una conferència sobre les pensions i les problemàtiques de la tercera edat a la plaça de l'església. Aquest any, el 4 d'abril, els amics de Pagesos per la Independència van oferir una xerrada sobre el camp català i van respondre els dubtes dels pagesos i altres veïns assistents al Centre Agrícola i Social.

D'altra banda, la preparació de les inscripcions i la logística de la Via Catalana va ser un dels plats forts de l'any passat, en la qual s'hi van aplegar prop de cent cinquanta fortianencs, sobretot al tram de Pont de Molins, a l'espai reservat per Fortià per la Independència. Abans de l'Onze de Setembre es va fer una sardinada popular al Centre Agrícola, en què es va fer una sessió informativa als assistents a la cadena humana. A més a més, per la Festa Major hi va haver una parada de material independentista per finançar les despeses de la mateixa via.

US RECORDEM QUE ENS PODEU TROBAR A:

Centre Agrícola i Social

(Cada tercer dilluns de mes a les 21.30 h)

fortia@assemblea.cat

www.facebook.com/anc.fortia

Entre tots decidirem el futur del nostre país.

CAMPANYA SOLIDÀRIA DE CÀRITAS FIGUERES

El poble de Fortià va participar en la campanya de recollida d'aliments que Càritas Figueres va posar en marxa durant el passat mes de novembre. Les persones interessades a col·laborar-hi van poder portar a l'Ajuntament diversos aliments destinats a les famílies en situació de pobresa de la nostra comarca que s'adrecen al Centre de Distribució d'Aliments de Figueres per demanar ajuda en forma d'aliments bàsics. En total, es van recaptar 81'59 kg a Fortià, i que van consistir en 24 litres de llet, 12 kg de galetes, 1'04 kg de conserves de peix (tonyina i

sardines), 12 kg de llegums seques (cigrons i mongetes), 4 kg d'arròs, 3'5 kg de pasta, 12 kg de sucre i cacau en pols, entre d'altres.

Per altra banda, Càritas Figueres també dirigeix altres iniciatives solidàries, com ara la campanya de recollida de roba usada per a nens i adults que proporciona a les famílies necessitades. Els interessats poden col·laborar-hi fent arribar la seva donació de roba al local de l'entitat, situat a la plaça Sant Vicenç de Paül, número 2, de Figueres.

Charito Bar

{Obert de 18h a 6h} www.barcharito.com

ENS TROBAREU A:

- Cat Cinemes Figueres
- Clos de Fires Figueres
- Entrada d'Empuriabrava (pàrking antic Scopas)

Propera obertura a La Jonquera

A Fortià-Riumors i altres pobles de Catalunya, tot el confort del gas canalitzat

UNIVERSAL
Gas
Works

TELÈFON URGÈNCIES GAS 24 HORES:
661.861.673

Universal Gasworks, S.A.
Ctra. Sta. Coloma, 26
17180 Vilablareix (Girona)
Tel. **972 40 21 86** Fax 972 24 01 55
E.mail: mc@universal-gas.com

FETS DE LA PARRÒQUIA

Des que va faltar Mn. Josep Pujol, la nostra parròquia ha estat atesa per Mn. Joan Güell, el qual, després de prestar serveis a Fortià i a altres pobles de la comarca, se'n va tornar al Bisbat de Segorb, on havia estat secretari del bisbe Dr. Cases, que en jubilar-se vingué al nostre poble, al Monestir de Sta. Clara.

Després del decés del bisbe Dr. Cases, Mn. Joan continuà donant serveis a la nostra parròquia i seguia gestionant i coordinant els grups d'oració fundats pel bisbe D. Cases i implantats en diversos bisbats i països, sobretot a l'Amèrica llatina.

La salut de Mn. Joan Güell s'acabà ressentint de tanta activitat i responsabilitat, per la qual cosa se'n tornà a Segorb, per reposar en una residència de gent gran, i de passada seguir oferint els seus serveis.

Els parroquians de Fortià van sentir molt la seva marxa, però les decisions preses per raons de salut s'han de respectar i acceptar, per la qual cosa, a mitjans del mes del passat mes de febrer se li va fer un petit homenatge a l'última celebració que presidia, que va consistir a oferir-li un llibre signat pels presents.

Des de Fortià desitgem a Mn. Joan que pugui seguir fent servei a la gent i a l'Església durant molts anys.

Després de la marxa de Mn. Joan Güell, el nostre bisbe va nomenar l'arxipreste Mn. Miquel Àngel Ferrer rector de la nostra parròquia i a Mn. Patrici, Pare Paül, per presidir les eucaristies una vegada al mes.

El passat diumenge 22 de juny, diumenge de Corpus, els infants del nostre poble: Pau, Biel, Valèria i Anaïs varen celebrar la seva primera Comunió. Va ser una celebració emotiva i molt viscuda. Les famílies havien preparat l'església per a aquest esdeveniment, tan important per als infants que rebien per primera vegada el Cos de Crist com per a les seves famílies i també per a la nostra comunitat. Als nens i nenes se'ls va entregar un recordatori de la Comunió, una creu franciscana de Sant Damià amb un rosari fet a mà, regalats per la Comunitat de les Monges Clarisses del nostre poble, que sempre preguen per tots nosaltres.

En ser dia de Corpus, un grup de voluntaris del poble, com ja és tradicional en aquesta diada, varen omplir l'entorn de l'església amb catifes. És de molt agrair el gran sentit que tenen de voluntarietat i servei per fer més solemne aquesta diada. Aquest dia, també, vàrem gaudir de la presència d'en Josep Llorens, que amb les seves cançons va amenitzar la celebració.

D'ordinari i cada diumenge a les onze, ens trobem a l'església un grup de feligresos per compartir comunitàriament la nostra fe, resant i pregant per tot el poble, per la seva prosperitat, per la salut de tots els ciutadans, pels que tenen responsabilitats de govern... compartim uns moments de recolliment escoltant la paraula de Déu i prenent el Cos de Crist.

De cara al pròxim curs val a dir que continuarem la formació de Catequesi per a la Primera Comunió i començarem un curs per preparar als joves que ho desitgin, per rebre el Sagrament de Confirmació.

Jordi Coll

ASSECADOR COMUNTARI DE L'EMPORDÀ S.A.

Ctra. de Vilamalla a Fortià, s/n
17600 FORTIÀ

Tel. 972 53 42 60 659 90 40 61   Pere Ballart: 639 316 615

Serveis que oferim: Assecat i emmagatzematge de blat de moro i cereals, compra i venda de blat de moro, cereals, llavors, etc. Venda d'adobs inorgànics i orgànics.

Pròximament augmentarem els serveis i magatzems.

LA PERSONA? SÍ, LA PERSONA

En aquesta imatge, Mn. Joan Güell i Joan Via Ferrer, a la Festa d'Homenatge a la Vellesa de 2012.

El context social, polític i religiós que estem vivint ens porta a pensar, i molt seriosament, que és l'home, la persona, el principal actor de tot el món que ens envolta.

Cal dir una vegada i una altra: qui fa les guerres és l'home; i qui fa la pau, és l'home; qui és corrupte, és l'home i qui és més honrat i empenedor, és l'home.

Al llarg de la vida de cada u el que es busca sempre és la persona honrada, recta, bona i que compleixi la paraula donada.

És cert que qui ens ha portat a aquesta situació de crisi, en tots sentits, és la persona humana, és l'home concret, i amb noms i cognoms.

Què cal fer? Cuidar, mimar educar l'infant, el jove, el pare de família, el treballador, el metge... perquè de cada persona en sortirà aquell, aquella, que haurà de governar, de curar, de dirigir una empresa o un ajuntament o una parròquia.

Cal convidar els joves a estudiar molt i molt. Llegir molt i molt. Tenir espais de silenci; aprendre a escoltar i a pensar. Tot això és vistes al futur de la família, de la societat, de l'Església.

Es fa necessari obrir més biblioteques, cuidar més els col·legis, instituts i universitats. Aquí cal abocar diners, ja que és alimentar l'arbre de la futura societat.

I si som cristians: tot això ha d'anar acompanyat de lectura de la Paraula de Déu, que dona color i vida a tot el que és humà i bo.

Fortià, estiu del 2013
Mn. Joan Güell

TIBAU
Queviures i Tabacs

Plaça de Catalunya 2 Tel. 972 53 40 77 FORTIÀ

EL RACÓ DE L'ASSOCIACIÓ

Un cop més volem compartir amb vosaltres les activitats de què hem gaudit aquest any. D'aquesta manera revivim les experiències i us les mostrem.

TALLER DE RATAFIA 2013

Aquest 2013 hem realitzat el primer taller de ratafia en el qual van participar cap a una trentena de persones. Fortianencs i fortianenques han pogut elaborar la seva primera ratafia casolana i descobrir les plantes que ens envolten.

MULLA'T 2013

Per sisena vegada l'associació ha contribuït a la diada solidària a favor de la lluita contra l'esclerosi múltiple fent el tradicional salt multitudinari al migdia i venent els seus articles, la recaptació dels quals va destinada a la campanya.

PASSEJADA SOLIDÀRIA PER LA MARATÓ

Per recollir fons per la Marató vam fer una passejada amb un recorregut per a grans i petits que va tenir una durada d'unes dues hores aproximades. La recaptació de la voluntat de la cinquantena de participants, uns 180 euros, es va ingressar íntegrament a la Marató.

WATERPOPULAR 2013

Un clàssic de la piscina per la festa major és el waterpopular. Un any més, grans i petits vam gaudir dels partits i després vam poder comentar les jugades amb el pisco-labis final.

SANT SILVESTRE 2013

Per acabar l'any de bona manera ens vam trobar una quarantena de persones a la plaça per fer esport tot donant una volta pels voltants de Fortià. Grans i petits, nens i adults, van haver de fer el recorregut superant els diferents obstacles i per finalitzar tots vam brindar amb una copa de cava.

PLAYBACK 2014

Aquest any hem realitzat la setena edició del *Playback on*, com cada any, els artistes i les artistes del poble van poder demostrar les seves habilitats escèniques. A més, artistes vinguts de Verges ens van fer diverses actuacions.

PEDALADA 2014

La setena edició de la pedalada es va celebrar el passat diumenge, 1 de juny. Molta gent del poble va poder gaudir d'un matí amb bicicleta i d'un esmorzar de pa amb xocolata i fruita a l'eugassada de can Senilloso. Quan vam finalitzar el circuit tots els participants vam anar a fer un pisolabis al centre social de Fortià.

ACTIVITATS ESPORTIVES PERIÒDIQUES

Des de setembre a juny, des de l'associació s'organitzen dues activitats lúdico-esportives en el Centre Agrícola i Social. Els dilluns es fa ioga a les 19.45 fins a les 21 hores i els dijous es fa *spinning* a les vuit. Les activitats són obertes a tothom i us convidem a què les proveu.

CARNAVAL 2014

On era en Wally? Aquest any era al carnaval de Fortià, on la gent del poble i de les contrades vam poder gaudir de la rua de la tarda i de la xocolatada amb melindros i vam ballar amb la música dels Trambòtics.

Amb la benedicció del temps, aquest any hem pogut gaudir del Carnabol, on ja al matí la gent anava disfressada pel camp de futbol. Es van fer diferents partits on la gresca i la disbauxa van ser els protagonistes. La gent del Club

Esportiu Fortià van vendre beure i entrepans i molts ens vam poder quedar a dinar.

I a la nit, vinguts d'ultramar, van desembarcar a Fortià els Pirates Pirats amb tota la seva gràcia i "salero". També es va fer la segona entrega de premis a les millors disfresses. Els premis van ser els següents:

- » A la millor disfressa masculina: heroi de còmic (Lluís Batlle, de Figueres). Premiat amb un massatge d'en David Masplà.
- » A la millor disfressa femenina: la caganera (Gemma Pujol). Premiada amb un tractament d'estètica a ca la Marisol.
- » A la millor disfressa de parella: *minions* (James i Martina). Un sopar al Trull.
- » A la millor disfressa de grup: porcions de pastís (noies de Castelló d'Empúries). Premiades amb un refrigeri.

Gràcies a tothom per participar i als col·laboradors per donar-nos els premis de forma altruista. Va ser un *puntasso* de Carnaval!

Per acabar, ens agradaria donar les gràcies a totes les persones que han ajudat a la realització d'aquests actes i a tots els participants i assistents, ja que sense la vostra col·laboració no hauríem pogut finançar les activitats. També voldríem agrair a Tramuntana TV la seva presència en algunes de les nostres activitats. Desitgem que passeu una bona Festa Major Sant Cels 2014.

Escola Teresa de Pallejà

CEIP Teresa de Pallejà

Aquest ha estat un curs amb olor de festa, i és que hem estat de celebració: l'escola Teresa de Pallejà ha fet 80 anys! Junts hem recordat tota la feina feta i totes les persones que al llarg d'aquests anys han donat, i donen vida, a la nostra escola. Per molts anys!

Imatge antiga de l'escola Teresa de Pallejà.

Una mica d'història...

TERESA DE PALLEJÀ I BASSA

De la senyora que posa nom a la nostra escola no en tenim gaire informació. No sabem exactament quan va néixer ni a on, on va viure ni res sobre la seva mort. No obstant això, i gràcies a les noves tecnologies, hem descobert petites curiositats sobre la seva vida.

La família Pallejà va ser una família adinerada de Barcelona. La seva història comença el 1790, any en el qual va néixer l'avi matern, Pere Nolasc Bassa i Girona. Es va casar amb Xaviera de Saleta i Descatllar, l'àvia de la Teresa, i van tenir una filla que van anomenar Concepció de Bassa; aquesta senyora seria, uns anys més tard, la mare de la Teresa.

Concepció de Bassa, que havia heretat el títol de marquesa de Mansolí de la seva mare, es va casar l'any 1849 amb Guillem de Pallejà i d'Olzina. Al cap de poc, varen tenir dos fills, en Josep Maria de Pallejà i Bassa i la Teresa de Pallejà i Bassa. El títol de marquès se'l va quedar en Josep Maria, el germà de la Teresa, perquè en aquella època el fill gran era l'hereu.

Quan ja tenia edat de casar-se, la Teresa de Pallejà es va casar amb en Lluís Gomis, provinent d'una família

adinerada de Barcelona i Agullana. Aquest senyor va tenir la idea de construir un asil per a la gent gran del seu poble, però va morir i no va poder veure assolit el seu somni.

Al cap d'uns anys, la Teresa de Pallejà es va casar per segona vegada amb Josep Parellada i Faura. L'any 1919, la Teresa i en Josep varen decidir construir l'asil que el senyor Gomis havia desitjat. Curiosament, l'Asil Gomis va ser dissenyat pel mateix arquitecte que va fer la nostra escola, el senyor Emili Blanch.

La Teresa de Pallejà no havia tingut fills, així que va fer la donació d'un solar anomenat el Quadró, de 1.233 m², prop del camí de Castelló, per construir-hi les noves escoles de Fortià. Aquesta és la raó per la qual la nostra escola rep el seu nom.

EMILI BLANCH I ROIG, l'arquitecte de l'escola

L'Emili Blanch va néixer a la Pera el 30 d'octubre de 1897 i va morir a Girona el 9 de gener de 1996.

L'any 1905 la família es traslladà a viure a Barcelona, ciutat on l'Emili va cursar tots els estudis. El 30 de juny de 1925 va escriure una nota als seus pares on deia que ja era arquitecte. Un any més tard s'instal·là a Girona, on exercí la seva professió.

Fotografia de l'Emili Blanch i Roig en la seva joventut.

Formà part d'una generació d'arquitectes plenament identificats amb els ideals de la República, que treballaren especialment en la construcció d'escoles, entre les quals, l'escola de Fortià (1931-1933).

Fins al 1936, any d'inici de la guerra civil espanyola, va treballar com a arquitecte per a

diferents organismes de la Generalitat, però a partir del 1939, quan acabà la guerra, la situació empitjorà i el seu compromís polític el va empènyer a l'exili. Les tropes franquistes li confiscaren tots els béns i se li va retirar el títol acadèmic d'arquitecte.

Va viure al Rosselló durant tres anys i després, el 1942, va establir-se a Mèxic, on va poder continuar exercint la seva professió.

El 1948 retornà a Catalunya, on s'enfrontà a la difícil situació d'haver estat suspès per a l'exercici públic i privat de la seva professió. Tot i així, molt lentament, va aconseguir refer la seva activitat professional i recuperar les seves propietats.

Celebrem el 80 aniversari de l'escola

El dia de la festa, el 14 de juny, va ser un dia de records i nostàlgia. Les portes de l'escola es van obrir a les 10 h del matí per tal que tothom pogués entrar-hi i gaudir de l'exposició d'objectes, llibres i material antic. Per als més petits hi havia inflables i jocs tradicionals, i un taller a càrrec de la colla Casteller de Figueres.

El senyor Sergi Mayolas, alcalde de Fortià, la Marta Peinado, directora de l'escola Teresa de Pallejà i la senyora Francisca Agustí, mestra de l'escola durant els anys 1972-2010, van encarregar-se del discurs inaugural.

Marta Peinado

Col·laboracions de l'AMPA durant el curs escolar

Des de l'Associació de Mares i Pares (AMPA) de l'escola Teresa de Pallejà, durant aquest curs hem continuat col·laborant en l'organització de les festes de l'escola com la castanyada, el carnaval, la setmana cultural... i organitzant un munt d'activitats: casals, matinals, extraescolars, mercat de nadal, Sant Jordi... I no oblidem la festa de cloenda del curs, que com ja anem fent els últims anys la celebrem amb tots els nens, nenes, mestres i monitores de menjador de l'escola, amb un dinar de germanor al pati de l'escola, i oferint petits detalls per a tots els alumnes i una gran festa de l'escuma.

Inflables durant la celebració del 80è aniversari de l'escola.

Decoració de l'església en el marc del mercat de Nadal.

Celebració de la diada de Sant Jordi.

Mercat de Nadal.

Festa final de curs 2013-2014.

Aquest any, coincidint amb el vuitanta aniversari de l'escola, també hem volgut participar portant inflables a la festa que es va celebrar el passat 14 de juny i gaudint d'un matí diferent i emotiu a l'escola. Estem contents d'haver-hi pogut participar.

Com tots ja sabeu, la funció de l'AMPA és important. I volem engrescar els pares i mares a formar part de la Jun-

ta de l'AMPA, creiem que en algun moment o altre de l'educació dels nostres fills, tots i cadascun de nosaltres com a pares, mares o tutors hauríem de formar part de la Junta de l'AMPA, per tal de poder opinar i decidir sobre temes que afecten directament a l'educació dels nostres fills. Creiem en el diàleg i el treball en equip, tenim il·lusió i ganes per dur aquest projecte endavant, però ens fa falta gent amb ganes de col·laborar i ens agradaria contar amb el vostre suport. Si esteu interessats a entrar a la junta, no dubteu a contactar a: ampafortia@gmail.com

També volem felicitar tots els nens i nenes per a la finalització d'aquest curs 2013-2014 i volem acomiadar-nos dels alumnes de 6è. Ja s'han fet grans! Molta sort a tots i a totes!

Esperem que passeu unes bones vacances i un bon estiu!

Junta AMPA Escola Teresa de Pallejà de Fortià

CLUB ESPORTIU FORTIÀ

Un any més, la junta del CE Fortià hem decidit aportar el nostre granet de sorra a la revista *La Sibil·la* per informar tots els fortianencs i fortianenques de com ha anat aquesta temporada 2013/14.

Aquest any hem tornat a ampliar la nostra "família" amb un equip més. Així doncs, ja comptem amb un total de sis equips al club:

Quarta Catalana.

Infantils.

Alevins.

Benjamins.

Prebenjamins.

Caganius.

Esports

També hi ha hagut noves incorporacions a la junta directiva, que actualment està formada per: Jaume Salís, Gerard Sala, Jame Birch, Idoia Arrese-igor, Àngel Romans, David Sala, Ramona Heras, Valentí Granés, Benjamí Masplà, Esther Arnau i Albert Macau.

Aquesta temporada hem continuat fent els entrenaments dos cops per setmana, els dimarts i els dijous, i hem seguit penjant cartells als diferents locals del poble perquè tothom estigués informat dels partits que es jugaven cada cap de setmana.

Abans de començar la pretemporada, es va pintar el menjador i el bar del camp municipal d'esports, es van comprar noves porteries i nou material per utilitzar durant els entrenaments.

De setembre a juny, cada cap de setmana hem pogut gaudir d'un o més partits de futbol dels nostres equips i hem pogut veure la progressió que tots i cadascun d'ells ha anat seguint.

El dissabte 21 de juny vam tancar temporada amb una jornada lúdico-esportiva al camp municipal d'esports on, tant jugadors, com familiars, com membres de la junta directiva, com tècnics, van apuntar-se a jugar un partit "patxanga" i a passar una bona estona.

Després dels partits hi va haver un dinar per a tots els "participants" i gent que forma el CE Fortià i es va tancar la jornada amb una entrega individual de medalles per a cada un dels jugadors del CE Fortià (des dels infantils fins als caganius) i un DVD amb un recull de fotografies recopilades al llarg de tota la temporada.

Equips formats per jugadors, familiars i membres de la junta directiva a la jornada lúdico-esportiva de tancament de temporada.

Ha estat una temporada molt satisfactòria, tant esportivament com en l'àmbit de relació junta-tècnics-jugadors-famílies i desitgem que la temporada vinent sigui tan positiva com aquesta.

És per això que, una temporada més, volem acabar mostrant el nostre agraïment a l'Ajuntament, a la junta, als col·laboradors/es per la seva ajuda i també a tota l'afició pel seu suport.

CE Fortià

III TORNEIG JOVES FIGURES

Aquesta temporada, des del CE Fortià, s'ha organitzat el III Torneig Joves Figures, que es va realitzar els dies 7 i 8 de juny de 2014.

Una vegada més, hi van participar totes les categories "infantils" de les que disposem, juntament amb diversos equips d'altres pobles de les rodalies.

Caganius.

Benjamins.

Prebenjamins.

Alevins.

Marisol
CENTRE DE BELLEZA
972 53 40 31
c/ Major, 13 - 17469 Fortià

XATART

REPARACIONS DE MAQUINÀRIA AGRÍCOLA
SERRALLERIA METÀL·LICA I D'ACER INOXIDABLE

SERVEI OFICIAL : MOTORS DIESEL

C/ Teresa Pallejà, 3 - Tel. i Fax 972 53 40 88
17469 FORTIÀ

Infantils.

El torneig va començar dissabte, 7 de juny, amb els partits dels caganius i prebenjamins al matí, i partits dels benjamins i alevins a la tarda. Diumenge, 8 de juny, va ser el torn dels infantils al llarg de tot el matí.

Figures i poder seguir comptant amb tot el suport de la gent que va col·laborar al torneig, del públic que va venir a animar els nostres jugadors i de l'Ajuntament de Fortià.

Des d'aquí volem agrair la participació de tots els equips convidats, que van ser: CE Juncària, FC Sant Pere Pescador, FC Vilamalla, CE Llançà, FEF, FC Peralada, CF Llers, FC Vilafant i la Salle. També volem felicitar els nostres jugadors pel torneig que van realitzar.

En finalitzar els tornejos, el president va fer entrega d'unes medalles als 4t, 3r, 2n i 1r equips classificats de cada categoria, donant així per finalitzada la jornada esportiva.

La temporada vinent esperem poder anunciar el IV Torneig Joves

CIMENTS MIQUEL, S.L
recollida selectiva de runes

Ctra. N. A-II Km 2,5 17771 Santa Llogaia D'Àlgema (Girona)
Tel.639 663 796 - 972 501 881

Antibiòtics i anticoagulants

En aquesta secció parlarem de dos temes que més o menys ens afecten a tots i dels quals en tenim un cert coneixement: antibiòtics i anticoagulants.

Comencem pels antibiòtics. Qui no ha pres mai un antibiòtic? M'imagino que trobaríem molt poca gent en aquesta situació, perquè la gran majoria de gent ho hem fet en algun moment de la nostra vida, però com tot, pot ser bo o dolent, segons l'ús que se'n faci.

Hem d'evitar fer-ne un abús. Són de molta utilitat en els casos en què hi hagi una infecció per bacteris (com és el cas de pneumònia, amigdalitis...), però hem de pensar que resten inactius quan apareixen els virus.

Els virus més coneguts serien els de la grip i el refredat, en aquests casos no s'han d'administrar antibiòtics, no serveixen per a res i, fins i tot, poden ser contraproductius per excés. Es poden crear resistències, això vol dir que el dia que veritablement els necessitem no ens faran efecte perquè els microorganismes s'han fet resistents a l'efecte dels antibiòtics i aquests últims es mostren inactius enfront dels bacteris. És molt important prendre els antibiòtics els dies i a les hores pautades pel metge i acabar el tractament, malgrat que la millora es produeixi abans.

A causa de les resistències, els laboratoris es veuen obligats a investigar noves molècules més sofisticades que presenten més efectes secundaris per als pacients. Fer-ne un mal ús pot produir que malalties que avui dia són fàcilment curables siguin incurables en un futur.

Entrarem a parlar del segon punt: anticoagulants. Es pot dir que cada dia es fan servir més per prevenir accidents

vasculars (ictus, infarts, embòlies...). Cal ajustar les dosis segons les necessitats dels pacients; això ho sabrem per mitjà de les analítiques de control (rebre més o menys dosi no significa estar més o menys malalt). És molt important tenir en compte les possibles interaccions entre medicaments. Una de les més conegudes és l'aspirina. Si es pren sintrom amb antiinflamatoris s'ha d'anar amb molta cautela pel perill de lesionar la mucosa gàstrica i provocar hemorràgies (aquestes són un dels efectes secundaris més freqüents dels anticoagulants). Certs aliments també poden interaccionar amb el sintrom, augmentant o disminuint el seu efecte, presos amb quantitats abundants, aquest seria el cas de l'all, que n'augmenta el seu efecte. També podem fer esment de determinades herbes com l'hipèric o "herba de Sant Joan", emprada per als casos de depressió, en aquest cas l'efecte disminueix.

És molt important prendre la medicació cada dia a la mateixa hora. En cas d'oblit es pot prendre quan us en recordeu, sempre que sigui dins del mateix dia. Si no hi penseu fins a l'endemà, us heu de prendre la dosi corresponent a aquell dia, no el doble.

Per acabar, s'ha de dir que hem de prendre els medicaments tal com ens recomanen els professionals de la sanitat. Mai no us automediqueu.

Núria Marcé
Farmacèutica

Més de 1.000 productes
Peix, marisc, precuinats,
verdures...

salma
CONGELATS

**TOT EN GELATS
I CONGELATS!**

Pol. Ind. Els Cossos
C/ Creu de la Borda, 6 - 17469 FORTIÀ
Tel. 972 525 517 - Fax 972 527 031
info@congelatssalma.com - www.congelatssalma.com

20 ANIVERSARI
1994-2014
SALMA

Distribuidor professional
per a hostaleria a la província

Festa Major de Sant Cels 2014

Dijous 24 de juliol

**A 2/4 de 9 del vespre, al Parc Bosc:
I MASTER CLASS D'SPINNING
(inscripcions al tel. 679812199)**

Divendres 25 de juliol

**A 2/4 de 9 del vespre:
PARTIT DE FUTBOL CASATS VS SOLTERS**

**A 2/4 de 12 de la nit, a la pista poliesportiva:
MÚSICA amb el grup Rumba Tramuntana**

Dissabte 26 de juliol

**A 2/4 d'11 del matí, a la piscina municipal:
IX CAMPIONAT DE WATERPOLO POPULAR**

**A les 5 de la tarda, a la pista del Parc Bosc:
FESTA DE L'ESCUMA**

**A les 7 de la tarda, a la pista de petanca de la plaça de l'Església:
DEMOSTRACIÓ DE BITLLES CATALANES**

**A 2/4 de 12 de la nit:
BALL DE NIT amb el grup Titanium**

Diumenge 27 de juliol

**A les 11 del matí, al parc dels Paradells:
X CONCENTRACIÓ DE MOTOS VESPA I CLÀSSIQUES**

**A les 12 del migdia:
OFICI SOLEMNE amb acompanyament de la Cobla Rossinyolets
tot seguit, dues sardanes**

**A les 6 de la tarda, a la pista poliesportiva:
SARDANES amb la Cobla Rossinyolets
Seguidament, BALL amb el conjunt Cafè Trio**